National Library
Bibliothèque Nationale

LATVIJA AMERIKĀ

NR. 49 SESTDIENA, 1979. GADA 15. DECEMBRIS, 29 GADS

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 70 centu

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited

Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York: Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466; V. JAUNKALNIETIS, 1305 Taylor Ave., Racina, Wis. 53403; California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Cressento, Ca 91214.

SATURDAY, DECEMBER 15, 1979

Kā attīstīsies Irānas krize?

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Laika tecējumā militārie stratēģi radījuši daudzas vērā ņemamas teorijas, kas izrādījušās neapšaubāmi pareizas un ir spēkā vēl šodien. Lai pieminam tikai dažas: uzbrukums ir labākā aizstāvēšanās; pārsteigums ir izšķirīgs faktors konfrontācijas atrisināšanā; uzvaru nevar aizstāt ne ar ko citu. Ģeniālā vācu militārā stratēga Klauzēvica filozofijai ar žilbinošiem panākumiem savā laikā sekoja amerikāņu Cēzars — ģenerālis MakArtūrs. Ja amerikāņi būtu sekojuši MacArtūra tālredzīgajai pasaules politiskās ainas attīstības vizijai, tad rietumu civilizācijai būtu aiztaupīti daudzi smagi pārbaudījumi. Prezidenta Trūmena drāmatiskā ģenerāļa MakArtūra atcelšana jau pieder vēsturei.

Mēs teorētiski varētu jautāt, kā tagad risinātos notikumi, ja Maltaj nam Kārtera vietā sēdētu valstsvīrs ar ģenerāļa MakArtūra mentālitāti. Trešais pasaules karš tad nebūtu izraisīts, un neviens reliģisks fanātiķis kā Khomeini neiedrošinātos mīdīt kājām amerikāņu karogu, godu un cieņu. Un tā, vērojot aizvadītās nedēļas Irānas krizes tālāko attīstību, mums jākonstatē, ka pašā ASV prezidenta darba kabinetā Baltajā namā atkal spokojs britu naivās piekāpības kādreizējais simbols — Nevilla Čemberlēna gars.

Kādu dienu Kārters asā runā brīdināja Irānas despotu ar galējām konsekvencēm, ko amerikāņi liktu svaru kausos, ja Teherānā turētie ķīlnieki netiktu atbrīvoti. Šīs galējās konsekvences varēja iztulkot tikai kā militāru akciju. Pēc dažām dienām Kārters nāca klajā ar jaunu deklarāciju — attieksmēs ar Irānu ASV sākšot pievilkt skrūves — iespaidīgās saimnieciskas sankcijas, ja tajās piedalīsies arī nedaudzie palikušie amerikāņu sabiedrotie.

Saule bija paspējusi tikai reizi lēkt un norietēt, kad prezidents Kārters sarunā ar Teherānas ķīlnieku piederīgajiem pateica, ka amerikāņu militārie soļi Teherānas krizē neesot iespējami. Tai pašā laikā pirmo reizi kopš Otra pasaules kara beigām ASV kara flote Indijas okeanā un Persijas jūras līcī ir sakoncentrējusi divas iespaidīgas kaujas vienības. Šo savu kara flotes demonstrāciju amerikāņi spēja īstenot tikai Djago Garcia flotes bazes dēļ, kas atrodas Indijas okeanā un kuru angļi amerikāņiem izīrējuši uz 50 gadiem. Pieminētajiem vairāk nekā 20 amerikāņu kaujas kuģiem Indijas okeanā un Persijas jūras līcī jāpieskaita arī amerikāņu Sestā flote Vidusjūrā, kurā ietelp pāri par 60 kara kuģu.

Interesanti atzīmēt, ka Pad. savienība tanī pašā laikā sarkanās flotes klātieni pieminētajos ūdeņos nav palielinājusi. Tikai ap 40 Kremļa izlūklidmašīnas diendienā netraucētas seko pieminēto amerikāņu karakuģu kustībai. Acīm redzot Brežņevs Kārtera organizēto kara kuģu parādi uzskata tikai par parādi, neko citu. Ja Kārters Irānā solījies svaru kausos nelikt ASV militāro potenciāli, tad Kremlis šim solījumam arī tic.

Pagājušā nedēļā amerikāņu slepenais dienests atklāja Irānas krizes medaļas otru pusi. Izrādās, ka bez liela trokšņa Kremlis sakoncentrējis Irānas ziemeļu pierobežā Aizkaukazā ne mazāk kā 23 sarkanarmijas divīzijas. Trešā daļa no tām ir pilnā kaujas gatavībā. Izpletņu lēcēju divīzijas paredzētos stratēģiskos mērķus spēj sasniegt dažu stundu laikā. Kādēļ pasaulē neviens nesaceļ trauksmi par šo Kremļa bīstamo militāro manevru? Pieminētās 23 divīzijas nozīmē 120.000 uzbrukumam gatavu karavīru, kuŗus militāras akcijas gadījumā atbalstīs vismaz 800 jaunākā tipa bumbveži un iznīcinātāji. Drošības padomē Kremlis gan kopā ar citiem nobalsoja par amerikāņu ķīlnieku atbrīvošanu, bet klusībā konkrēti varbūt veic priekšdarbus vēl lielākai „atbrīvošanai".

Te jāpiemin vēl viens svarīgs faktors: kamēr visas pasaules uzmanība pievērsta Irānas krizei, Pad. savienība netraucēti nostiprina un paplašina sarkanās flotes ekspansijas iespējas Norvēģijas ziemeļtelpā un arī Baltijas jūrā. Atgādināsim, ka Padomju prese, ne jau bez Kremļa ziņas, pēkšņi sākusi brīdināt Vašingtonu no konsekvencēm, ja ASV izšķirtos par militāriem soļiem Irānā.

Irānas ārlietu ministrs paspējis deklarēt, ka amerikāņu ķīlnieku vainu pārbaudīšot starptautisks tribunāls, kuŗā bez Irānas un citām valstīm būšot pārstāvēti arī „neitrālie" tiesneši no pretimperiālistu un pretcionistu aprindām. Tas ir jauns izaicinājums ASV. Par vislielāko pārsteigumu jāuzskata kāda cita Kārtera deklarācija, proti, ka pēc Teherānas ķīlnieku atbrīvošanas starptautiskā forumā varētu izsekot bijušā Irānas valdnieka šacha Palēvī piedēvētiem apvainojumiem. Šo Kārtera jauno diplomātisko soli Khomeini tūlīt papildināja ar piezīmi, ka starptautiskajam tribunālam būs ne vien jāizmeklē, bet arī jāpierāda amerikāņu velnišķīgie plāni un izdarības Irānā kopš 1953. gada. Kā zināms, šajā gadā šachs Palēvī ar ASV slepenā dienesta palīdzību atgriezās atpakaļ Persijas valdnieka tronī.

Pats šachs tagad atzinies, ka savas valdīšanas beigu laikā izdarījis liktenīgu kļūdu — viņš paklausījis sava ministru prezidenta padomam un atrāvis daļu valsts pabalsta 60.000 Irānas islāma priesteriem. Ar to varenais muhamedāņu reliģiskais aparāts nostājās pret šachu un meklēja glābiņu Khomeini personā.

ASV ārlietu ministra Vēnsa Eiropas misijas panākumi jāvērtē ar lielu piesardzību. Pagaidām NATO sabiedrotām valstīm nav pat vienprātības par amerikāņu piedāvāto jauno ātomieroču uzstādīšanu Vecā kontinenta aizsardzībai Kremļa varbūtējas agresijas gadījumā. Pārticībā dzīvojošie holandieši un arī beļģi neredz tālāk par savu deguna galu. Holandes parlaments jau paspējis nobalsot par piedāvāto amerikāņu ieroču noraidīšanu. Tieši Vēnsa apmeklējuma priekšvakarā pēc Brežņeva pavēles Austrumvāciju atstāja daži tūkstoši sarkanarmiešu un arī pirmie pieteiktie 2000 tanki. Jābrīnās, kādēļ Eiropas militārie stratēģi nekar pie lielā zvana patiesību, ka Austrumvācijā arī pēc Brežņeva simboliskā Varšavas pakta spēku atvilkšanas paliks vēl pāri par 350.000 sarkanarmiešu un 7000 modernāko Kremļa tanku.

Šachs Palēvī vēl joprojām atrodas ASV un, izņemot Ēģipti, neviena cita valsts nav ie-

(Turpinājums 20. lp.)

Mūsu valstssvētkus atcerējās arī Gaŗezerā. Dziedāja Kalamazū vanadžu koris (attēlā augšā). Apakšā pa kreisi gleznu izstāde Latviešu biedrības namā Kalamazū, no kreisās: dāmu komitejas priekšniece V. Ozoliņa, māksliniece S. Šteinerte un sarīkojumu daļas vadītāja H. Pole. Labajā pusē ALA kultūras biroja literārās nozares vadītājs O. Jēgens pasniedz KF Goda balvu rakstniekam A. Aistaram (pa kreisi). Foto: V. Namtēva

Latvijas kolonizācija

Okupētās Lietuvas pagrīdes izdevums vēsta, ka pēdējo gadu laikā no Baltkrievijas Rīgā lielos vairumos ieved krievus. Purciema un Mežciema rajoni izveidojušies par īstām krievu kolonijām; pagājušā gadā vien tur ieradušies ap pieci tūkstoši krievu. Viņus apgādā dzīvokļiem, labi atalgotu darbu, bērnus uzņem bērnu dārzos Uz kā rēķina?" jautā Lietuvas neatkarības cīnītāji un raksta:

Vietējie latviešu iedzīvotāji ne tikai nevar dabūt dzīvokļus, viņiem nav iespējams palielināt esošā dzīvokļa platību tādos gadījumos, kad ģimenes pieaug, vai bērni apprecas.

Latviešu skolu skaits samazinās. Samazinās arī vietējo latviešu iedzīvotāju skaits, ko liecināja statistika jau pirms vairākiem gadiem. Ja nākotnē latviešu skaits kļūtu vēl mazāks, krieviem turpinot ieplūst Latvijā, tad pieredzēsim latviešu tautas iznīkšanu.

„Vai nav pienācis laiks rūpēties par Baltijas zemju jautājumu? It īpaši par skaistās Latvijas iedzīvotāju likteni?" jautā lietuviešu izdevums un uzsver: ‚Ceļš krievu vešanai uz Latviju aizsprostojams. Nokārtojami normālas dzīves apstākļi vietējiem iedzīvotājiem! Nedrīkst pieļaut bezjēdzīgas rūpniecības izvēršanos, kuŗas maskētais nolūks ir zemes kolonizēšana."

Raksts nobeidzas ar aicinājumu: „Lietuvji, latvji, igauņi, treju māsu zemes, neļausim pāri darīt Latvijai! Jo vairāk tur ieplūdīs sveštautieši, jo drīzāk tā būs aprakta, un tad Latvijai neizbēgami sekos Igaunija un Lietuva."

Lai uzzin pasaule par Latvijas īsteno likteni! Varbūt tā palīdzēs apturēt okupantu invāziju Latvijā.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1979. G. 15. DECEMBRIS, 49. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. — Čikāgas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Smugajs, 28, Tafts Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Nelietotos manuskriptus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktā domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 30 dol., 6 mēnešiem — 16 dol., 3 mēnešiem — 8.50 dol. Atsevišķa numura cena 70 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.50 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

Vai šoreiz mūs uzklausis?

Pēdējā laikā samērā daudz esam dzirdējuši par lielo eukumēnisko organizāciju — Pasaules baznīcu apvienību (PBA) un Luterāņu federācijas (LF) divkosīgo nostāju, asi kritizējot rietumu valstis par brīvības ierobežošanu Dienvidafrikā un Dienvidamerikā, bet gandrīz nekad nepieminot pārkāpumus pret cilvēka tiesībām Pad. savienībā un citās komūnistu valstīs. Īpašu sašutumu nesen izraisīja PBA piešķirtais 85.000 dol. pabalsts t. s. „nacionālās frontes partizāniem, kas cīnās pret pašreizējo iekārtu Simbabvē, Rodēzijā. Lai šīs organizācijas vadītāji varētu piedalīties konferencē Londonā, PBA tiem vēl piešķīrusi pabalstu 35.000 dol. apmērā, jo „nacionālās frontes" vadoņi Nkomo un Mugabe paskaidrojuši, ka tiem „trūkst līdzekļu ceļa izdevumiem un techniskā personāla algošanai".

Lai gūtu kādu informāciju par to, ko PBA un LF domā darīt nākotnē, lūdzām archibīskapu A. Lūsi sniegt šo interviju, atbildot uz rakstveida jautājumiem.

JAUTĀJUMS: Vai jūs domājat, ka PBA rīkojas pareizi, atbalstot nemierniekus Rodēzijā, Dienvidafrikā un citās zemēs?

ATBILDE: Baznīcas pienākums ir respektēt un sargāt cilvēka tiesības uz brīvību, neatkarīgi no tā, kur viņš dzīvo un kāda ir viņa ādas krāsa. Bet ja mēs pieskaramies konkrētiem gadījumiem, tad situācija kļūst ļoti komplicēta un grūti izvērtējama tiem, kas nezina visus apstākļus un notikumus vēro tikai notālēm.

Īstenas skaidrības par šiem jautājumiem nav arī man. Bet es domāju, ka bieži vien kritika ir pārsteidzīga un vienpusīga. Man nāk prātā notikumi Vācijā pirms Otrā pasaules kaŗa. Kad tur sākās žīdu vajāšanas, baznīca bija vienīgā, kas uzdrošinājās protestēt pret šādu netaisnību un necilvēcību. Tāpat tas bija arī vācu okupācijas laikā Latvijā. Zinu mācītājus, kas, nebaidoties no sekām, žīdus gribēja aizstāvēt. To darīja archibīskaps T. Grīnbergs; to darīja arī prāvests P. Rozenbergs, ko krievi nosīta ārpus soda nometnes vārtiem Vorkutā. Arī pie mana galda reiz ēda kāds Vīnes žīds - ārsts, kam latviešu sardze bija atļāvusi uz kādu brītiņu aiziet no darba, lai apkārtējās mājās lūgtu riecienu maizes.

Bet tāda palīdzība toreiz nebija visai populāra. Bija ļaudis, kas kritizēja. Un vēl tagad zinātnieku konferences nodarbojas ar šiem jautājumiem, diemžēl, gan ļoti vienpusīgi. Es pievienojos Akselim Muntem: „Ciešanas ir internacionālas, un nāve nevalkā uniformu."

JAUTĀJUMS: Kāpēc, pēc jūsu domām, PBA un LF klusē par cilvēku tiesību pārkāpumiem un reliģijas brīvības ierobežošanu komūnistu valstīs?

ATBILDE: Es esmu par šiem jautājumiem gan rakstījis, gan personiski runājis ar šo organizāciju vadošiem darbiniekiem, piemēram, ar PBA ģenerālsekretāru Dr. Ph. Potteru, LF minoritāšu baznīcu nodaļas vadītāju Dr. P. Hanzenu, kas bieži brauc uz Pad. savienību un citiem darbiniekiem. Viņu atbilde vienmēr ir viena un tā pati: „Pad. savienība ir ļoti jūtīga pret katru kritiku. Ja mēs atklāti un bargi sāksim to kritizēt, cietīs turienes baznīcas un kristieši. Pašreiz mēs varam apmeklēt Baltijas valstis, varam reizēm apciemot arī kristiešus tālos Pad. savienības novados un ceram, ka šīs iespējas nākotnē pavairosies un paplašināsies."

Pašā pēdējā laikā ir zīmes, kas liecina, ka PBA un LF tomēr grib runāt arī atklātāku

(Turpinājums 4. lp.)

Lasītāju vēstules

VAI NEVARĪGS MILZIS?

Kad saņemu Latviju Amerikā, vispirms izlasu Aleksandra Ķegumnieka speciālrakstu. Ne vienmēr esmu ar viņu vienās domās. Visumā liekas, ka prezidents Kārters tiek „vilkts caur zobiem". Kārters dara visu, lai ASV un Irānas konfliktu varētu novērst diplomātiskā ceļā, jo viņš vēlās ASV sūtniecības darbiniekus Irānā atgūt dzīvus, bet ne nonāvētus . . . Ja Kārters tūlīt būtu piespiedis kaŗa mašīnērijas pogu, tad varam iedomāties sekas. Tūkstoši kristu „kaŗa dievam" par upuri, un Kārteru varētu apzīmēt par masu slepkavu. Muhamedāņi uzsāktu „svēto kaŗu" arī citās zemēs pret ASV. Nedomāju, ka prezidents Kārters nolicis ASV „nevarīga milža" lomā, bet grib atrast atrisinājumu konfliktam miera ceļā, ne asiņainā sadursmē.

Kas var paredzēt iznākumu, ja kaŗa ieročus laistu darbā? Miers baro, nemiers posta.

Edgars Straumers Kesvikā, Ont.

NOKLUSĒTĀS BALTIJAS VALSTIS

A. Ķegumnieks savā pasaules politikas notikumu apskatā, starp citu, pastāsta par Kanadas jaunās ārlietu ministres Floras Makdonaldes Apvienotajās Nācijās teikto runu, kas bijusi negaidīti spoža un atklāta Kanadas jaunās ārlietu ministres debija. (LA nr. 38.)

Izlasot šo runu laikrakstā The Toronto Star (26. sept.), varu A. Ķegumniekam daļēji pievienoties, bet ar dažiem iebildumiem. Iebildumu man nav par to, ko viņa pateikusi savā runā, bet gan par to, ko viņa nav teikusi vai diplomātiski „aizmirsusi" pateikt.

Savā runā viņa pieminējusi valstis un valdības, kas pārkāpj AN chartā pieņemtos cilvēka tiesību likumus — Vietnamu, Kambodiju, Centrālafriku un dažas Latīņamerikas valstis, arī Idi Aminu Bokasu un citus, bet nekur nav pieminējusi Pad. savienību.

Pirms gadiem toreizējais ministru prez. Dž. Dīfenbēkers arī runāja AN un neizvairījās atklāti nosaukt vārdā šī gadsimta lielāko diktātūru, kas pārņēmusi visu Austrumeiropu, ieskaitot arī Baltijas valstis. Minot Pad. savienību, viņš pieminēja Baltijas un citas apspiestās valstis un prasīja atdot tām demokratisko brīvību, ko tagadējā Kanadas ārlietu ministre nav pateikusi.. Viņas uzskaitītie diktātori ļoti bieži nomainīti ar citiem diktātoriem, un mēs visi zinām, ka šai diktātoru nomainīšanai aizmugurē stāv Kremlis ar naudu, ieročiem un apmācītiem terroristiem.

Baltijas tautu piederīgie brīvajā pasaulē no viņu vadošām organizācijām aicina sūtīt valstsvīriem vēstules ar atgādinājumu par Molotova un Ribentropa noziedzīgo Eiropas iztirgošanas nolīgumu. Bet vai tām būtu kāda nozīme, ja pasaules forumā, Apvienotajās Nācijās, Kanadas ārlietu politikas vadītāja izvairījusies Pad. savienību pat pieminēt?

Hugo Ozoliņš Šelburnā, Ont.

PAR SPORTU UN GODKĀRĪBU

Maldīgs ir J. Anvila ieskats, „godkārība ir galvenais, ja ne vienīgais dzenulis sportā" (LA 24. nov. nr.). Pat tipisks profesionālis — kas patiesībā nav pelnījis sportista vārdu — dara savu darāmo dālderа, ne godkāres dīts. Amatieri, ja vien nesapņo par profesionāļu karjēru, nodarbojas ar sportu savas veselības, fiziskās un garīgās labsajūtas, možuma un tīra sacensības prieka dēļ. Sports bez tam ir lieliskas zāles pret dīkdienību, reibekļiem un dzeršanu – šiem 3 cilvēces lāstiem, kuŗu dēļ izšķiež kolosālas summas slimnīcu, policijas un cietumu uzturēšanai.

Lai sportā pārsniegtu viduvējību un līdz ar to gūtu zināmas sekmes resp. ievērību, sen jau vairs nepietiek ar muskuļiem vien —— vajadzīgas arī smadzenes, pašdisciplīna, uzņēmība un neatlaidība, zināšanas medicīnā, fizikā un citās gudrībās. Tādiem spējīgiem cilvēkiem savu godkāri gan būtu daudz vieglāk apmierināt latviešiem daudz populārākās aktīvitātēs, piem., biedrību un organizāciju amatos, dažādās mākslās u.t.t.

Un iztiksim gan labāk bez dzelzkrustu kāršanas pie glaunajām žaketēm, Anvila kungs!

A. Zemnieks Ont.

CIK LĪDZĪGAS ŠĪS GLEZNAS

Komponists Longins Apkalns savā rakstā „Rīgā viltotais Rainis" (skat. Latvija Amerikā 1978. g. 17. jūnija numurā) cita starpā, raksta: „Okupētās Latvijas galvaspilsētā Rīgā izrādīta jauna latviešu opera — Spēlēju, dancoju. Rīgas operas skatuvē tātad iedzīvināta slavenā Raiņa luga, kuŗā dzejnieks ietvēris patstāvīgās Latvijas valsts simbolus. Vai tas būtu ilgi gaidītais un cerētais pozitīvais pagrieziens? Vai beidzot jaužamas pirmās pazīmes, ka izdosies īstenot latviešu nacionālkomūnismu PSRS paspārnē? Saglabāt latvju tautas individuālitāti Latvijas territorijā, atvairīt pārkrievināšanu, kas norit tā saucamajā padomju patriotisma vārdā? Nekā tamlīdzīga. Imantam Kalniņam blakus darbojies operas otrs autors dzejnieks Imants Ziedonis. Abi pārfunkcionējuši Raiņa lugu, iegrozīdami tā tādā virzienā, ka tā tagad pilnīgi atbilst 'padomju cilvēka' ideāltēlam, ko mākslā prasa režīma ideoloģija."

Diezin, cik ilgu laiku tas prasījis, bet Rīgas biedri beidzot sadūšojušies — ķerties klāt pašu slavētam un cildinātam Rainim, lai noārdītu viņa patriotiskās lugas bazi. Plagiāts nozog autora domas un idejas, vai vismaz daļu no tās, padarot par personisku īpašumu. Kalniņš ar Ziedoni ir izrīkojušies citādi, pielāgodami Raini režīma ideoloģijai. Kā viena, tā otra rīcība ir neattaisnojama patvarība, pat ar noziedzīgu noslieci: neviens nav tiesīgs aizskart autora radīto un aprakstīto tēlu, likt viņam runāt citādus vārdus vai mainīt viņa rīcības nianses. Var autora darbu kritizēt, bet nedrīkst izmainīt viņa idejiskos gājienus, dziļāko jēgu un nodomus.

(Turpinājums 17. lp.)

Jubilejas koncerts

Dainas koris 8. decembrī atzīmēja savus 30 darba gadus ar koncertu Toronto latviešu centrā. Gaumīgi iespiestā programma sniedza īsu un saturīgu pārskatu par kora dibināšanu un darbību aizvadītajos gados, ievietojot septiņu diriģentu, Ērikas Freimanes, Austras Andersones, Jāņa Cīruļa, Jāņa Pālēna, Almas Skudras-Kārkliņas, Vizmas Maksiņas un Jāņa Beloglāzova fotografijas un atzīmējot viņu darbības laiku korī. No pirmajiem koristiem pēc 30 gadiem tikai Biruta Siliņa ir kora rindās, bet astoņi koristi dzied ilgāk par 25 gadiem. Kora sastāvā koncerta dienā bija 56 dziedātāji. Ar atzinību ir jāatzīmē, ka kora sastāvā ir redzama arī jaunā paaudze.

1949. gada 6. decembrī, brīvmākslinieces komponistes un diriģentes Ērikas Freimanes-Plampes aicināti, pulcējās dziedātāji un nodibināja Dainas kori. Dainas kora dziesmotais ceļš bijis panākumiem bagāts. Koris visā pastāvēšanas laikā sniedzis 42 patstāvīgus koncertus un piedalījies daudzos sarīkojumos un koncertos, to starpā dziesmu svētkos Kanadā, ASV un Visbijā. Kopā ar citiem koriem sagatavoti piemiņas koncerti Emīlam Melngailim, Emīlam Dārziņam un Alfrēdam Kalniņam. Ar koncertiem sumināti komponisti Jānis Norvilis un Imants Sakss. Sagatavota arī latviešu mūzikas programma koncertam Sv. Katrīnās. Patstāvīgi koncerti notikuši Čikagā, Kalamazū, Grand Rapidos un Klīvlandē. Koris ieskaņojis arī trīs skaņu plates. Pieminot pirmo diriģenti Ēriku Freimani-Plampi, ir nodibināts Fonds, kas piešķir neatmaksājamas stipendijas topošiem latviešu mūziķiem un diriģentiem. 1968. gadā Fonds izdevis E. Freimanes kora dziesmas, bet šogad izdotas E. Freimanes solo dziesmas. Pēdējais izdevums, diemžēl, ir nepilnīgs, jo daļa solo dziesmu nav apzinātas un palikušas neiespiestas.

Pēdējos 12 gadus kori vada diriģente Alma Skudra-Kārkliņa. Ar atzinību jāpiemin, ka viņa ir turējusi rūpi, lai augtu arī jaunās paaudzes diriģenti, pieaicinot sev par palīgu Vizmu Maksiņu, kura šogad nedzīvo vairs Toronto studiju dēļ. Dainas diriģentiem vēl pievienojies jaunais daudzsološais Jānis Beloglāzovs, kuram šogad piešķīra Latviešu dziesmu svētku biedrības stipendiju.

Jubilejas koncerta programmā bija uzņemtas 12 komponistu dziesmas, to starpā trīs pirmatskaņojumi un viens pirmatskaņojums Kanadā. Pirmo daļu ievadīja Valdemāra Ozoliņa — Bērnudienas, Krēslā un Dzērves un ērglis Almas Skudras-Kārkliņas vadībā. Divās nākošajās dziesmās — Jāzepa Vītola Ceļinieks un Helmera Pavasara Sudraba naksniņā jaunais diriģents Jānis Beloglāzovs izpelnījās sirsnīgu

(Turpinājums 18. lp.)

Dainas kora 30 gadu jubilejas koncertā Toronto Latviešu Centrā. Augšējā attēlā koris ar diriģentiem Jāni Beloglāzovu un Almu Skudru-Kārkliņu. Pa labi soliste Dace Kārkliņa. Apakšā — četri komponisti, kuru darbus atskaņoja koncertā, no kreisās: Juris Ķeniņš, Tālivaldis Ķeniņš, Imants Sakss un Jānis Norvilis. Foto: V. Plampe

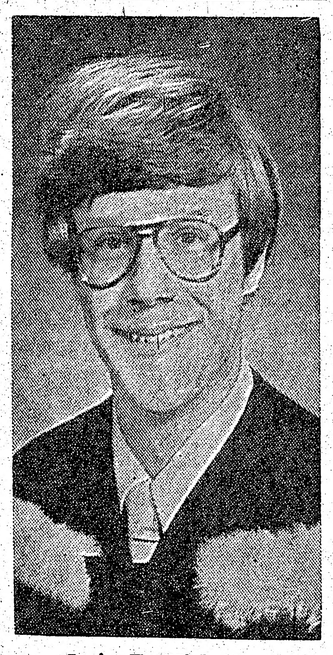

Juris E. Michelsons ļoti sekmīgi beidzis Toronto universitāti ar B.Sc. gradu. Viņš turpina studijas zobārstniecības fakultātē Rietumontario universitātē Londonā.

Kārdinājums skulptūrā

Grand Rapidu latviešu mākslas cienītājiem šajās dienās bija izdevība iepazīties ar Čikagas skulptoru Arvīdu Štrālu. Ar skulptūru viņš sācis nodarboties savas dzīves pēdējos desmit gados, piedaloties latviešu un amerikāņu grupu izstādēs un Bostonas dziesmu svētku izstādē. Patstāvīga izstāde viņam bijusi šogad Čikagā.

Katram skulptora veidojumam, vai nu tas būtu kokā vai metallā, ir sava īpatnēja rakstura īpašība, tas kļuvis par mākslinieka idejas personifikāciju. Materiāls noteicis skulptūras tehnisko apdari. Štrāla darbi ir abstrākti. Kaut gan bieži izlietoti reāli priekšmeti, taču iesaistīti veidojumā, tie zaudējuši savu reālitāti, gūstot jaunu nozīmi.

A. Štrālam raksturīgs ir darbu vijīgums un neparasta atjautība veidojuma konstrukcijā: darbā Kārdinājums ir saskatāmi divi cilvēku veidojumi ar kairinātāju ābolu brīvi nokarājoties starp tiem. Liesma ir it kā sastingusi un kļuvusi par koku. Abstrakta forma izveidota, sekojot koka šķiedras loku līkumojumiem. Vecā siekstā mākslinieks ir saskatījis pirmatnību, novietojot to it kā uz „zelta paplātes" atbrīnošanai.

Ilgāk gribētos pakavēties pie veidojuma ar nosaukumu Latvieša sentiments. Tas simbolizē Daugavu, trīs Latvijas novadus un atmiņas par Staburagu. Uzmanības centrā ir radzes gabaliņš no Staburaga, kas kopā ar savām asarām it kā balansē ar sudrabaino veidojumu — Daugavas simbolu. Pie vijīgajiem veidojumiem jāpieskaita arī abstrakcijas ar nosaukumiem Sedols, Vēsma, Saistība, kā arī dārza skulptūra, kas veidota no dārza apkopējiem darba rīkiem.

Raupjš, ass un šķautnains, taču vijīgs ir darinājums ar nosaukumu Liekti. Tas atgādina patiesību, ka būtne, kas ar varu tiek liekta, kļūst raupja, asa un šķautnaina. Arī Mana egle ir šāds atdarinājums ar raupju virsmu. Atjautīgs ir veidojums Aci pret aci, zobu pret zobu, — aizmirstot filozofisko nozīmi, mākslinieks ir izveidojis tiešu pretstatu — aci pret aci, zobu pret zobu—veidojot interesantu abstraktu formu.

Jautrības dzirksts uzplaiksnī, vērojot skulptūru Pagodinājums ritenim, kas tiešām arī ir tikai vecs aprūsējis ritenis, piestiprināts stieples galā un pacelts no pamata, kas reprezentē zemi, augsni. Mākslinieks paskaidro, ka izjutis vajadzību pagodināt šo riteni, ko tas atradis savā puķu dobē dziļāk parakņājoties — vienu un pamestu, taču viss pasaules process stipri vien balstās uz šādu riteni . . .

Iepazīstoties ar skulptoru Arvīru Štrālu, kļūst skaidrs, ka viņš kļuvis par mākslinieku tādēļ, ka nav varējis turēties pretī kārdinājumam ļaut savai iztēlei runāt caur skulptūru.

Julieta Rumberga

Eduarda ŠMUGAJA otrā grāmata

NO PUTLOSAS LĪDZ SIDNEJAI

(kas ir pirmās turpinājums)

dabūjama DV grāmatnīcā Toronto un pie grāmatu tirgotājiem (Rumaka, Dīķa, Krūklīša) ASV.

Grāmatā illustrācijas un dažas fotografijas.

Cena $10.00.

Valentīnai Hermanei aizejot

Negaidīti 55 gadu vecumā mirusi dzejniece Valentīna Hermane, dzimusi Abrenes apriņķī 1924. g. 20. jūlijā. Beigusi Abrenes pamatskolu un Gulbenes mājturības vidusskolu. Vācu laikā strādājusi Abrenes apr. priekšnieka kancelejā par sekretāri.

Vācijā bija ierēdne Icehoes pilsētnē, kur iepazinās ar savu nākošo vīru J. Dēliju, īru izcelsmes. Apprecējās Anglijā, un 1950. gadu sākumā izceļoja uz Kanadu, tad pārcēlās uz Čikagu. Šeit viņa beidza augstskolu un strādāja par valodu skolotāju Eldžinas vidusskolā (Čikagas tuvumā) un daļēji arī universitātē, mācos vācu un krievu valodu. Bija ļoti aktīva Čikagas DV apvienībā, vairākus gadus darbojās apvienības valdē. Daudz rakstījusi periodikā, galvenokārt dzeju — Latvija Amerikā, DVM u. c. Savu dzeju skandējusi sarīkojumos un teikusi runas Leģiona dienā, Lāčplēšu dienā, Kurzemes kapitulācijas atceres gadījumā, izceļot latviešu karavīrus un varoņus. Viņas dzeja un raksti ir viscaur patriotiski, nacionāli, kur pieminētas mūsu varoņu dienas.

Sēru piemiņas brīdis un aizlūgums notika Eldžinā, pārpildītā Šmita bēru namā. To vadīja pareizticīgo priesteris Miranovičs, aizlūgumā pieminot nelaiķi kā krietnu latvieti.

Pēc pārpelnošanas nelaiķes urna apglabāta Rotas brāļu kapos, blakus priekš 2 gadiem mirušai mātei. Nelaiķe atstāj arī dēlu Borisu un meitu Meriju ar ģimenēm, tāpat brāli Viktoru ar ģimeni.

Aizgājēja vēlējusies ziedu vietā domāto naudu nodot Patiesības Fondam, kuru viņa ļoti atbalstīja, vēl dzīva būdama.

A. Zaube

† Valentīna Hermane

Vai šoreiz mūs uzklausīs?

(Turpinājums no 2. lp.)

un konkrētāku valodu. Tā, piemēram, PBA eksekutīvā komiteja, gatavojot attiecīgu iesniegumu Eiropas drošības un sadarbības komitejas apspriedei, kas nākošā gada beigās paredzēta Madridē, ir uzdevusi apvienības Internacionālo attieksmju departamentam izgatavot un sniegt līdz februāra mēnesim sīku ziņojumu ar konkrētiem gadījumiem, kas liecinātu par reliģijas brīvības ierobežošanu un pārkāpumiem pret cilvēka tiesībām Eiropas valstīs, kas parakstījušas viesošanās aktu. Tāds pats nodoms ir arī LF.

Arī mūsu trimdas baznīcai ir prasīti attiecīgi materiāli, šai sakarā es nesen nosūtīju PBA ģenerālsekretāram 1976. gada 28. oktobra likumu par reliģisko organizāciju (resp. baznīcu) darbību Latvijā. Šis likums runā pats par sevi, un nekādi komentāri tam nav vajadzīgi. Savā atbildes vēstulē PBA ģenerālsekretārs P. Potters pateicās par sūtījumu un norāda, ka piesūtītie materiāli viņam un attiecīgai komitejai, kas ziņojumu sagatavos, labi noderēs. Šai jautājumā novembra vidū man bija sarakste arī ar LF minoritāšu baznīcu departamenta vadītāju Dr. P. Hanzenu. Es viņam norādīju divi lietas. Pirmkārt to, ka komisijā, kas gatavos iesniegumu Madrides konferencei, jāuzklausa arī trimdā veidoto Baltijas baznīcu balss, jo pieredze rāda, ka baznīcu pārstāvjiem, kas nāk no okupētām vai komūnistu valstīm, ir jābūt ļoti piesardzīgiem un ne vienmēr tie var teikt patiesību. Dažreiz, īpaši attieksmē uz politiskiem ieslodzītiem, viņiem trūkst arī informācijas. Porms dažiem gadiem runāju par Rodi, Kalniņu un citiem disidentiem ar kādu no Latvijas atbraukušu mācītāju. Viņa atbilde, kuŗai gribētos ticēt, bija: „Es tiešām par viņiem dzirdu pirmo reizi."

Otrkārt, es izteicu kritiku par LF klusēšanas politiku attieksmē uz baznīcas grūtībām Baltijas valstīs, kā arī par to, ka eukumēniskās organizācijas neizdara jūtamāju spiedienu uz Pad. savienību, mēģinot panākt atvieglojumus, piemēram, draudžu darbības atbalstīšanai un citām palīdzības akcijām. Dr. Hanzena atbilde vēl nav pienākusi. Viņš pats stāsta, ka Pad. savienībā viņu dēvējot par „Miera cilvēku", tāpēc tur viņam atveŗoties durvis, kas citiem aizslēgtas.

JAUTĀJUMS: Pēdējā laikā Dr. Hanzens vairākkārt vērsies pret dažādām organizācijām, kas saka, ka tās ievedot bībeles komūnistu valstīs, palīdzot kristiešiem Pad. savienībā u.t.t. Kādas ir jūsu domas šai lietā? Ir ziņas, ka ziedojumu vākšana šādiem mērķiem notiek arī latviešu vidū.

ATBILDE: Dr. Hanzens norāda, ka šādu organizāciju esot ap 80, un tās savācot miljonus. Dažās komūnistu valstīs, piemēram, Ungārijā, bībeles varot pirkt katrā vairumā. Hanzens netic, ka lielākā skaitā bībeles varētu ievest Pad. savienībā, kur esot ļoti stingra kontrole. Es nezinu, kāda ir patiesība. Katrā ziņā bībele ir aizliegta grāmata Latvijā. Pirms dažiem gadiem to atņēma pat kādam mācītājam tūristam.

Attieksmē uz līdzekļu vākšanu man personiski bijusi arī rūgta pieredze. Jau pirms apmēram 25 gadiem kāds mācītājs Toronto vāca līdzekļus kristīgiem radio raidījumiem uz komūnistu zemēm. Atsaucība toreiz bija liela. Domāju, ka bija savākti ap 2 milj. dolaru. Vēlāk izrādījās, ka ziedojumu vācējs aizbraucis uz Rietumkanadu, sapircis dažādas akcijas un paskaidrojis, ka pagaidām nekādi raidījumi nenotiekot, jo līdzekļu nepietiekot. Par to plaši ziņoja vietējie kanadiešu laikraksti.

Nesen pats personiski biju aizgājis uz kādu organizāciju, kas vāc līdzekļus „misijas darbam Pad. savienībā un komūnistu valstīs". Jauki cilvēki, kas tiešām vēlas palīdzēt. Bet es atsalu, kad šīs organizācijas vadītājs pastāstīja, ka nopirkta kāda muiža Vīnes tuvumā, Austrijā. Tur būšot organizācijas Eiropas centrs, un katrs biedrs tur tagad varēšot paciemoties . . . Neesmu pret šāda veida palīdzību, bet latviešiem gan labāk to vajadzētu virzīt caur mūsu pašu baznīcu.

JAUTĀJUMS: Vai jūs domājat, ka baznīca var ietekmēt sabiedrisko nostāju arī politiskos jautājumos un ir spējīga cīnīties pret tādām ideoloģijām, kāds, piemēram, ir komūnisms?

ATBILDE: Nesenie notikumi Polijā un pāvesta Jāņa Paula viesošanās Amerikā un Dienvidamerikā nepārprotami liecina, ka vienīgais spēks, kas var novērst komūnisma maldus un briesmas, ir kristīgā reliģija un baznīca. Politikā vienmēr un visur valda machiavellisms, varas tieksmes un andeles gars. Piemēram, ASV valdība saka, ka tā neatzīst mūsu zemes okupāciju, bet Volstrīta baņķieŗi, kviešu magnāti un rūpnieki palīdz komūnistiem un pat mūsu tēvzemē ceļ rūpniecības uzņēmumus, kas mūsu tautai nav vajadzīgi un atveŗ durvis mūsu zemes kolonizēšanai ar krievu ieceļotājiem. Cik skaistas rezolūcijas jau nav pieņemtas Baltijas valstu jautājumā? Un kāds labums no tām bijis mūsu tautai dzimtenē?

Prezidents Kārlis Ulmanis, mūsu brīvības norieta dienās, jau būdams gūsteknis Rīgas pilī, caur savu adjutantu pulkvedi M. Lūkinu nodevis šādu vēstījumu toreizējam konfesiju departamenta direktoram Jānim Paeglem (tagad Anglijas draudžu pārvaldes priekšnieks): „Latvijas valsts aparāts sabrūk, bet latvju tautai vēl paliek baznīca". Domāju, ka mums visiem to vajadzētu iegaumēt un stiprināt baznīcu Latvijā un svešumā.

Tālākie ceļa mērotāji Latvijas Kara skolas dibināšanas atcerē Toronto. No kreisās: ltn. J. Strauts (Edmontona), ltn. K. Rijnieks (Anglija), kpt. J. Mūzis (Edmontona) un ltn. Ed. Dūcis (Sanfrancisko), ltn. J. Sanders (Ņujorka). Ltn. J. Strauts Latviešu virsnieku apvienībai dāvināja paša gatavotu svečturi, ko lietot apvienības sarīkojumos.

Foto: J. Liģers

Daugavas Vanagu namā

125 Broadview Ave., Toronto

JAUNGADA SAGAIDĪŠANAS

B A L L E

31. decembrī plkst. 20

Loterija un ieejas laimests.

Ieeja $15.— no personas, ieskaitot uzkožamos.

Pilna bufete • Šampanietis • Atspirdzinoši dzērieni

Galdiņi rezervējami pie A. Selgas līdz 29. dec., tel. 759-0460

Spēlēs „RUNČI"

Visi laipni ielūgti. — DV Toronto nod. valde

Patiesības fonda gada sapulce

Patiesības fonda gada sapulcē no jauna izraudzīja Olģertu Balodi par priekšsēdi un konstatēja, ka līdz šim Fonds ir varējis samaksāt trīs ceturtdaļas no tiesas izdevumiem, kas radušies ar ASV immigrācijas iestāžu apsūdzībām pret trim latviešiem. Fonda kases pārskatos un grāmatvedībā ieskatījās Amerikas latviešu apvienības valdes priekšsēdis Jānis Riekstiņš un Daugavas Vanagu ASV priekšnieks Jānis Lācis.

Fonda līdzekļi sastādījušies no ziedojumiem (97 proc.) un banku noguldījumu peļņas (3 proc.). No ienākušām summām pašreiz rezervē vēl ir 7 proc., bet tiesas izdevumu segšanai izdoti 88 proc. Valūtas apmaiņā zaudēti 1,5 proc., sludinājumiem izdots 1,5 proc. bet administrātīvie izdevumi bijuši tikai 2 proc.

Liecības ir izbeigušās Hāznera un Detlava lietās un tuvākā laikā sagaidāms tiesnešu labvēlīgs spriedums. Tomēr, ja apsūdzības rastos pret citiem tautiešiem, Patiesības fondam būtu grūtības financiāli palīdzēt bez papildus ziedojumiem. Ziedojumi Fondam sūtāmi: Latvian Truth Fund, P. O. Box 1682, Grand Central Station, New York, N. Y. 10017.

Patiesības fonda valdē bez O. Baloža turpmākā gadā vēl darbosies A. Hāzners, I. Rupners, M. Zieriņa ASV un G. Sukse Kanadā. **Ls**

Testamenti jāsastāda pareizi

Notārs Oskars Perro Toronto par testamentu sastādīšanu paskaidro:

Zinot, ka komūnisti pēdējā laikā apstrīd vai katru ārpus Latvijas taisītu testamentu, ir svarīgi, ka organizāciju, draudžu un citu grupu nosaukumi angļu valodā testamentos parādās pareizi un kā tādi tad ir neapstrīdāmi. Lūdzu biedrības, draudzes un dažnedažādās grupas noskaidrot to angliskos nosaukumus, lai negadās kā nupat bija jāpiedzīvo, kad bija jāatliek testamenta izgatavošana uz vairākām dienām, jo divas grupas novarēja pateikt savus angliskos nosaukumus.

Oskars Perro, notārs

A/S Latviešu nams valdes paskaidrojums

Latvija Amerikā 1979. gada 1. decembŗa izdevuma lasītāju vēstulēs atrodam A. Vanaga ievietotu rakstu — „Pajumte visiem". Ir apsveicama A. Vanaga interese latviešu pasākumos. Tomēr nav attaisnojama viņa nostāja pret Latviešu namu. A. Vanagam kā Latviešu nama akcionāram un liekas — arī mūsu vadošo organizāciju darbiniekam — būtu jābūt pareizi informētam par statūtiem un lēmumiem attieksmē uz A/S Latviešu nams turpmāko darbību. Rodas iespaids, ka cienījamais raksta ievietotājs vēlas pārdot Latviešu namu pats uz savu roku, ko nevaram atzīt par nacionālu, demokratisku un viņa sabiedriskajam postenim piemērotu rīcību.

A/S Latviešu nams valde

Latvijas dienas Čikagā

Čikagas latviešu organizāciju apvienība Latvijas valstssvētkus Čikagā atzīmēja ar vairākiem sarīkojumiem. Pilsētas centrā, Dēlija namā, bija rīkota izstāde ar Latvijai veltītiem priekšnesumiem. Svinības ievadīja Čikagas pilsētas vecākās — J. N. Bērnes pārstāve Rose Farina un nolasīja rezolūciju, ar kuru no 16. līdz 19. novembrim Čikagā bija izsludinātas Latviešu dienas. Starp citiem pilsētas karogiem plīvoja arī Latvijas karogs.

Čikagas latviešu organizāciju apvienības priekšsēdis J. Bergmanis iepazīstināja publiku ar Latvijas vēstures gaitām un tās traģēdiju. Marta Cakare dziedāja mūsu tautasdziesmas D. Borgielas klavieru pavadījumā. A. Markitāne tulkoja tekstus angļu valodā. Sarīkojumu bija kārtojis V. Vīkstu, J. Pogenbergu, V. Sīmani sniņš ar palīgiem: P. Riekun O. Jēgenu.

Čikagas latviešu organizāciju apvienība bija rīkojusi pieņemšanu, kuŗā piedalījās organizāciju un draudžu vadošie darbinieki un cittautu pārstāvji. Norisi ar lūgšanu ievadīja māc. V. Vārsbergs. Apspiesto tautu komitejas priekšsēdis V. Vīksniņš iepazīstināja ar amerikāņu, pārējo latviešu un citautu pārstāvjiem. Divus solodziedājumus nodziedāja V. Landmane S. Aistares klavieŗpavadījumā. Čikagas pilsētas vecākās sveicienus nodeva Rose Farina. Kongresa loc. Fr. Anuncio pārstāvēja Parkers, kas sveica un nolasīja Baltiešu rezolūciju. Ilinojas deputāte P. Pulena veltīja atzinīgus vārdus latviešiem. Viņa dāvināja Latviešu namam Ilinojas pavalsts karogu. Gaŗāku runu teica arī latviešu draugs J. Nimrods. Sveicināja arī daudzi citi amerikāņu un citu tautu pārstāvji, tāpat latvieši un igauņi, uzsveŗot baltiešu draudzību un kopējo cīņu par Baltijas valstu brīvību.

Čikagas Latviešu biedrības priekšnieks V. Vīksniņš pasniedza ASV kongresa loceklim Fr. Anuncio (saņēma pārstāvis Parkers) un deputātei P. Pulenai Latvijas karoga standartiņus. Organizāciju apvienības priekšsēdis I. Bergmanis pateicās runātājiem un apsveicējiem.

Ciānas draudzes baznīcā Sv. Jāņa draudzes izkārtojumā notika svinīgs dievkalpojums, piedaloties prāvestam B. Baginskim ar vairākiem mācītājiem. Spredikī teica māc. J. Straumanis, kas ar māc. V. Landmani vadīja arī liturģiju. Dievkalpojumu, kuŗā vēl piedalījās māc. U. Cepure un māc. V. Vārsbergs, kuplinēja Čikagas kopkoris R. Kalnmaļa vadībā. Ērģeles spēlēja Māra Vanaga, klavieres Sarmīte Aistare.

Svētku aktā Čikagas latviešu organizāciju apvienības priekšnieks I. Bergmanis paziņoja Tautas un Kultūras fonda balvas laureātus, Čikagā KF goda balvu saņēma Valdis Treimanis un Kr. Barona prēmiju Janīna Babre. Latviešu biedrību sadarbības centra balvu par izcilām latviešu valodas zināšanām saņēma Elisa Freimane. Svētku runu teica Kārlis Dzirkalis. Latvijas karoga 700 gados.

Runai sekoja koŗa dziesmas, diriģējot Rūdolfam Kalnmalim un Sarmītei Aistarei, solistes bija M. Cakare un V. Landmane. Deklamēja Anda un Osvalds Uršteini

Čikagas latviešu organizāciju apvien. priekšsēdis Bergmanis un kultūras daļas vadītājs A. Kandarovičs sirsnīgos vārdos un ziediem pateicās programmas izpildītājiem. Sarīkojumu vadīja A. Kandarovičs.

Aleksandrs Zaube

18. novembris Čikagā. Attēlā Čikagas kopkoris diriģentes S. Aistares vadībā dzied svinīgajā aktā. Foto: V. Jaunkalnietis

Trūkumi apgādē

Latvijā izveidotas tā saucamās „tautas kontroles" komitejas, kas laiku pa laikam kontrolē kopsaimniecību, valsts muižu, ēdnīcu, veikalu, tautas namu un citu iestādījumu darbību. Kontroliešu atklātās nebūšanas publicē laikraksts Cīņa un piemin arī vainīgos.

Cīņas 27. septembŗa numurā raksta. kādus trūkumus kontroles komiteja atradusi lauku ļaužu apgādē. Rajonu lielākajā daļā ēdnīcām nepiegādājot kartupeļus un saknes. No 144 pārbaudītajām ēdnīcām 48 piegāde bijusi pavisam slikta. Vairākās Jelgavas, Krāslavas, Madonas un Dobeles rajona saimniecību ēdnīcās nebijis ne salātu, ne arī sakņu maltīšu. Velti meklēt pētersīļus, sīpolus, tomātus vai gurķus. Pārbaudes dienā lielā skaitā ēdnīcu trūcis sakņu, ēdieni bijuši negaršīgi.

Stučkas rajonā vairākas ēdnīcas slikti apgādātas ar inventāru, neesot karsta ūdens, bojāta elektriskā iekārta. Netīrība atklāta valsts saimniecībā Nereta un Vecbebru biškopības skolā. ko sauca par „sovchoztechnikumu." Tautas kontrolē arī atklājies, ka vairākus mēnešus nedarbojas Tukuma rajona seši veikali, divi Jēkabpilī un viens Madonas rajonā. Lauku ļaudīm tur jāiepērkas veikalos, kas atrodas vairākus kilometrus tālu.

Gausi tiekot izpildīta veselības aizsardzības ministrijas pavēle par lauksaimniecības darbinieku veselības pārbaudi. Daudzos rajonos saimniecību vadītāji negādājot, lai strādnieki ierastos uz medicīniskajām apskatēm, bet rajonu galvenie ārsti neesot panākuši veselības aizsardzības (Latvijā gan raksta profilakses. ref.) pasākumu obligātu izpildi. Ventspils rajona Jūrkalnes ciematā slēgts feldšeru un vecmāšu punkts, kas apkalpojis Dzintarkrastā saimniecību. Tagad saimniecības strādniekiem ārstnieciskā palīdzība jāmeklējot vairāk nekā 30 km attālās vietās. Šī paša rajona Zlēku ciemā un Stučkas rajona Neretas ciemā neesot zobārstu. Tautas kontroles komisijas atzinums: Sadzīves un pakalpojumu ministrija nav veikusi papildu pasākumus, lai uzlabotu lauku iedzīvotāju apkalpošanu. 101 saimniecībā nav dažādu pakalpojumu pieņemšanas punktu, bet uz 63 saimniecībām nedodas pat speciālās pieņemšanas mašīnas.

Limbažu rajonā kultūras darbinieku trūkuma dēļ nestrādā 10 lauku klubi, Kuldīgas un Jelgavas rajonā — katrā četri klubi. Vairākās vietās vai nu nemaz, vai reti organizē sarīkojumus.

Komiteja secina: minētie trūkumi radušies tāpēc, ka attiecīgās ministrijas: lauksaimniecības, veselības aizsardzības, sadzīves pakalpojumu un kultūras, tāpat patērētāju biedrības savienība, nav pietiekami enerģiski rīkojušās, lai izpildītu partijas un valdības norādījumus lauku ļaužu labākā apkalpošanā.

P. B.

Čikagas Piecīšu KABARĒ
AR DISKO — STUDIO 5

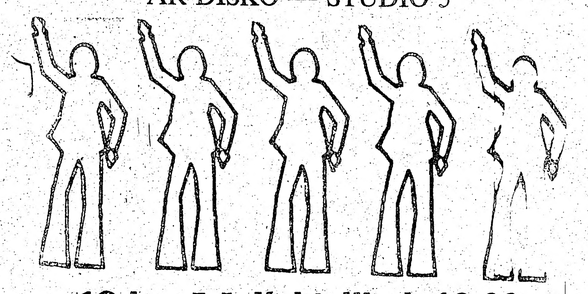

12 janvārī. Kokteiļi pl. 19.00
Latviešu Centrā, 4 Credit Union Drive, Toronto.
Ieejas kartes, $10.00 no pers., pārdod otrdienās no pl. 18.00 — 19.30 Latviešu Centrā un trešdienās no pl. 18.00 — 20.00 Latviešu namā. TLB Dāmu komitejas sarīkojums.

Jārūpējas par latvisko izglītību

LATVIJAS VALSTSSVĒTKU SARĪKOJUMS MANSFĪLDĀ

DVF Mansfildas, Notinghamas, Česterfildas nodaļas un Dārleimūras kopa Latvijas proklamēšanas dienai veltīto sarīkojumu šogad kopīgi bija izkārtojušas Poļu klubā Mansfildā. Klāt bija arī visu četru DVF saimju vadītāji: V. Sīmanis, D. Čudars, V. Cukurs un A. Klepers. Par sarīkojuma praktisko izkārtojumu šoreiz rūpējās Česterfildas nodaļa. Aktā bija pulcējušies ap 100 apmeklētāju, viskuplākā skaitā česterfildieši.

Ievadvārdus teica Česterfildas nodaļas valdes priekšsēdis Voldemārs Cukurs, aicinot ar klusuma brīdi pieminēt par Latviju kritušos. Runu teica DV Centrālās valdes priekšsēdis J. Frišvalds, sveicinot DV CV vārdā, un paziņoja šī gada Tautas balvas laureātu. Viņš atgādināja dzejnieka Andreja Eglīša teiktos vārdus Dziesmu dienās Gotlandē, ka mūsu tauta ir briesmās, jo okupētajā dzimtenē var kļūt par minoritāti, bet trimdā atrodas daudz vienaldzīgo, tur labprātīgi asimilējamies. Tomēr neesam bijuši tikai gaidītāji, bet arī darba darītāji. Brīvās valstis nav juridiski atzinušas Baltijas valstu iekļaušanu Pad. savienībā. Paužot patiesību par mūsu tautas likteni, mēs mudinām arī mūsu tagadējās patvēruma zemes pašām saskatīt draudošās briesmas.

Centrālās valdes priekšsēdis aicināja veicināt latvisko izglītību, lai audzinātu politiskās trimdas turpinātājus. Sabiedrības pastiprināts materiāls atbalsts vajadzīgs Minsteres latviešu ģimnazijai jau tagad. Pamats valodas apgūšanai tomēr ir pati ģimene, ko atbalsta latviešu skolas un vasaras nometnes. Vērā liekama nozīme var būt arī kursiem latviski nerunājošiem ģimenes locekļiem, kā tas jau sekmīgi pierādījies šovasar kursos DVF Straumēnos. Ka arī šauros un nepateicīgos apstākļos iespējams acīs paturēt tēvzemes krastu un patiesi dudz darīt Latvijas labā, to vairākkārt apliecinājusi DVF Kārlailes nodaļa. Līdzīgas iespējas ir arī daudzās citās vietās, kas jāizmanto. Runu beidza ar kopīgi nodziedāto Latvijas himnu.

Koncertā Notinghamas sieviešu dziedātāju vienība diriģenta Imanta Baloža vadībā nodziedāja 7 dziesmas, bet Dagnija Balode četras solo dziesmas un kopā ar Liliju Dankenu duetā arī divas tautas dziesmas. Klavieŗu pavadījumus spēlēja Ingrīda Balode. Šinī sieviešu dziesmu vienībā dzied 15 koristes, daļai pievienojoties vēl nesen. Imants Balodis programmu bija rūpīgi sagatavojis, citas DVF nodaļas, šo dziesmu vienību aicinot. būs ieguvējas. Deju mūziku atskaņoja DVF Mansfildas nodaļas deju kapella Kaija J. Āriņa vadībā.

J. B.

Varoņdarbu atskaņas DV Kanadas valdes sēdē

DV GRĀMATNĪCAI LATVIEŠU NAMĀ IRI NEPAAUGSTINĀS

DV Kanadas valdes pēdējā sēdē 1979. gadā ar klusuma brīdi pieminēja aizsaulē aizsaukto DV Norandas nodaļas biedru Juri Baumani.

Valdes priekšsēdis V. Plūdons novēlēja visām vanadzēm un vanagiem tuvumā un tālumā priecīgus Ziemsvētkus un laimīgu Jauno gadu.. Viņš pateicās arī valdes locekļiem par darbu un labo sadarbību Vecajā gadā un izteica cerības, ka Jaunais gads būs vēl svētīgāks.

DV Kanadā valdes priekšsēdis bez piedalīšanās dažādās sēdēs un TLB sestdienas skolas Varoņu dienas pieminas sarīkojumā 16. novembrī viesojies Kalgarijā, 17. novembrī Vankuverā un 18. novembrī Vinipegā, gan runājot sarīkojumos, gan pārrunājot dažādas problēmas un jautājumus DV organizācijas iekšējā dzīvē, ko nav iespējams izkārtot sarakstē.

DV Kanadā valdes kasieris R. Britāls aizrādīja, ka DV tirdziņa grāmatu galda vadītājs bijis saimniecības daļas vadītājs Alberts Šterns. un viņš ar dzīvesbiedri palīdzējis pārdošanā. DV Druvas nodaļa Patiesības fondam iemaksājusi 200 dol. No Bēru fonda izmāksāti 500 dol. un aprūpei 200 dol.

Saimniecības daļas vadītājs A. Šterns ziņoja, ka Latviešu namā DV grāmatnīcai īri nepaaugstinās. Tirdziņos Sv. Jāņa baznīcā un DV namā grāmatu galdam panākumi bijuši labi.

Sakarā ar A. Ātrēna sūdzēšanos DV Toronto nodaļas sēdē, apgāda vadītājs E. Treilons paskaidroja, ka E. Ātrēns nodevis savu manuskriptu un lūdzis izdot grāmatā. Viņš nav uzstādījis nekādas prasības. E. Treilons uzskatījis par savu pienākumu šo grāmatu izdot bez kādiem līgumiem un iemaksām, naudu saņemot tikai pēc grāmatas daļējas pārdošanas. Kas attiecas uz izlaidumiem, par tiem var spriest vienīgi pēc manuskripta, ne gatavas grāmatas izlasīšanas, jo ne katrs rakstītājs ir ar labām un precīzām latviešu valodas zināšanām. Par to, ko okupētajā Latvijā nedrīkst darīt, viņam ar autoru ir bijusi saruna par minētās lapas strīpošanu. Arī izdošanas aprēķina cena ir pazemināta par vairākiem tūkstošiem.

Kultūras daļas vadītājs un priekšsēža vietnieks E. Pulciņš izstrādājis S. Spurdziņa no Rietumvācijas izrāžu maršrutu. Izrādes paredzētas: Toronto no 26. aprīļa līdz 4. maijam, Sv. Katrīnās — 6. maijā, Hamiltonā 7. maijā, Londonā 9. maijā, Kičenerā 10. maijā, Bramptonā 11. maijā, Druvā un Kesvikā nav vēl zināms, Montrealā 13. maijā, Otavā 15. maijā, Sadberijā 17. maijā, Sūsenmarijā (Sault St. Marie) 18. maijā Vinipegā 21. maijā Red Dūrā 24. maijā, Edmontonā 25. maijā, Vankuverā 28. maijā.

E. Pulciņš ziņoja, ka jaunatnes rakstu darbu sacensības noteikumi izstrādāti. Edmontonā lielāks Džona Džonesa grāmatu krājums, ko piedāvā DV Kanadas valdei, ko tā ar pateicību pieņem.

DV KV ārējās informācijas daļas vadītājs P. Vasariņš 3. novembrī piedalījies LNAK politisko darbinieku sanāksmē, kurā runājis PBLA pilnvarotais J. Kadelis. 5. novembrī Ārējās informācijas daļas darba kopas sanāksmē piedalījās 16 dalībnieku, arī PBLA pilnvarotais J. Kadelis un LNAK politiskās nozares vadītājs Dr. L. Lukss. Sanāksmē pārrunāja PBLA pretpārkrievināšanas un Madrides konferences lietas. Arī materiālu vākšanu un apstrādāšanu.

DV organizācija apņēmusies vākt ziņas par sarkanarmijā iesaukto latviešu jauniešu likteņiem. Ārējā inform. daļa publicējusi Latvija Amerikā aicinājumu iesūtīt informāciju. Uz šo aicinājumu jau ir bijusi atsaucība.

Dr. J. Dreifelds A. I. D. uzdevumā sakopojis izvilkumus no angļu preses par Baltijas valstīm un Latviju, kas iespiesti brošūrā ar nosaukumu „Press Perspectives: Latvia". Šī brošūra kopā ar Latvia and Latvians nosūtīt visiem federālā parlamenta deputātiem ar pavadvēstuli, kas aicina Madrides konferencē jautāt un prasīt par nelegālās Baltijas valstu inkorporācijas atcelšanu un padomju spēku izvākšanos.

Brošūras papildus eksemplāri dabūjami Ārējās informācijas daļā. Politiskajam darbam tās ir par brīvu, personiskām vajadzībām par 2 dol. gabalā. Papildus eksemplāri pieprasāmi DV KV priekšsēdim V. Plūdonim un nauda iemaksājama kasierim R. Britālam.

Kopā ar brošūrām nodaļām noşūtīts apkārtraksts, kas aicina izplatīt LNF izdotās olimpiskās protesta pastkartes u.c.

18. novembrī P. Vasariņš teicis runu DV Ročestras apvienības rīkotajā aktā.

5. decembrī AID darba kopas sanāksmē piedalījās 8 dalībnieki. Nākamā Darba kopas sanāksme 1980. gada 30. janvārī pl. 19.45 DV namā.

V. Cinis ziņoja, ka Komiteja reliģijas brīvībai Pad. savienībā izgatavojusi Ziemsvētku kartītes angļu valodā.

Uz vāka ir māte ar bērnu, kas skatās egles zariņā ar dogošu svecīti, ir redzams dāvanu sainis. Pretējā kartītes sturī, samazinātā attēlā,, it kā domās, redzama māte, nesot ievīstītu bērnu gar dzeloņstiepļu žogu vētrā. Iekšpusē paskaidrojums, ka cilvēki aiz dzeloņstiepļu žoga var redzēt mūsu Ziemsvētku eglītes gaismu, dzirdēt priecīgus smieklus no ģimenēm un draugiem, kas pulcējas svinēt Kristus dzimšanas dienu.

„Viņi" mums neļauj svinēt Ziemsvētkus un stāstīt bērniem par Dievu u.t.t. Kartītes zilā krāsā. Tās pasūtināmas: Commitee for Religious Freedom in the Soviet Union, 125 Broadwiev Ave, Toronto Ont. M4M 2E9.

Sakarā ar kontroversālo Varoņdarbu izrāde Montrealā, nosūtīta vēstule rīcības komitejai.

Sporta daļas vadītājs J. Treijs ziņoja, ka 1979. g. DV CV rīkotajās šaušanas sacīkstēs Kanadā piedalījusies tikai viena vienība, jo pārējām nav pieņemami DV CV pārgrozītie šaušanas noteikumi No DV ASV sporta vadības saņemts aicinājums rīkot sporta sacensības sakarā ar 30 gada svētkiem Amerikas kontinentā. 1980. g paredzētas DV Kanadā šaušanas sacīkstes neklātienes veidā, dodot iespēju vienībām piedalīties, sakarā ar 30 gadasvētkiem. 1981. gadā sacīkstes notiks kā parasti.

DV Kanadā valdes priekšsēdis V Plūdons izteica savā un valdes vārdā sirsnīgu pateicību visiem, kas piedalījušies DV Ziemsvētku tirdziņa sarīkošanā un atbalstīšanā.

Nākošās valdes sēdes 26. janvārī, 1. martā, un 12. aprīlī DV namā.

E. Pulciņš nodeva valdes priekšsēdim 9 DV vīru koŗa Kanadā pēdējās skaņu plates.

Valde apstiprināja palīdzības saiņa sūtīšanu, ko ierosināja aprūpes daļas vadītāja Z. Masīte. Saņemtas vēstules no R. Epnera un R. Ozola. Izstrādās noteikumus Kaŗavīru piemiņlietu krātuvei. Sēdi beidza pl. 15.

et

Toronto latviešu baptistu draudzes koris savos gadasvētkos. Priekšā pa kreisi draudzes mācītājs A. Arājs, pa labi — mācītājs viesis Uldis Ukstiņš no Klīvlandes.

Foto: J. Liģers

Atpirkušies

no Ziemas svētku kartīšu sūtīšanas, ziedojot Latvijas Brīvības fondam:

E. un G. Dāvidsons, E. un R. Bērziņš, V. un S. Vasarājs, J. un A. Markevics, V. un A. Lucs, V. un A. Kaļiņš, A. Kaļiņš, E. Berķis, A. Kalns, V. Vagners, Dr. L. Lukss, R. Epners, E. un A. Austriņš, E. St. Čukuls, A. Kromanis, M. Jonāne, J. un A. Budže, A. un I. Magons, A. un A. Gugāns, M. un J. Lūsis, R. Vasarājs.

Fonda valde lūdz ziedojumus pieteikt šī laikraksta birojā (P. Plīsis — 466-1514). Čeki rakstāmi uz Latvijas Brīvības fonda vārda un nosūtāmi Dr. A. Šteinam, 33 King Str. W., Bolton, Ont., L0P 1A0.

Latvijas mākslinieku koncerts Toronto

Toronto latviešu koncertapvienība, gādājot saviem klausītājiem interesantas un augstvērtīgas programmas, bija aicinājusi čellistu Juri Kuzminovu un pianisti Ariannu Goldiņu. Abi mākslinieki, kas nesen izkļuvuši no okupētās Latvijas, šeit koncertēja pirmo reizi.

Iesākot ar Brāmsa sonātu mi-minorā, kaut sākumā drusku nedroši, mākslinieki to pamazām pacēla īsti augstā līmenī, dodami tai aizrautīgu un techniski izsvērtu interpretāciju; gandrīz pretēji grāmatās izteiktajam vērtējumam, it kā šī kompozicija būtu mazāk izdevusies, salīdzinot ar citiem komponista darbiem.

Otrs ievērojams darbs bija Debisi sonāta re-minorā. Šeit lielā mērā klausītāju interesi saistīja klavieŗu daļa. Debisi, pats būdams izcils pianists, šeit spilgti izteicis savas īpatnības kā melodijā, tā harmoniskajā uzbūvē. Programmas otrā daļa sākās ar Blocha Šelamo rapsodiju, kam sekoja latviešu komponistu darbi. Blochs savā rapsodijā ir gribējis apcerēt Zālamana — jūdu lielā ķēniņa dvēseles izjūtas. Glāsaina, liega lirika te mainās ar kāpinātu, gandrīz eksplozīvu drāmatismu. Abu mākslinieku izpildījums palīdzēja klausītājam pārcelties bībelē aprakstītajā majestātiskajā spožumā, un — pilnā mērā izjust lielā valdnieka gudrību, varu, spēku, maigumu un — izmisumu.

Ja iepriekš pieminētajos darbos vieglāk iedzīvoties tikai tad, ja vairākas reizes tie ir jau dzirdēti, tad turpmākie latviešu komponistu darbi saistīja uzreiz. Kaut nekad nebija dzirdēti Olģerta Grāvīša Attēli, Jāzepa Mediņa Gavote un Romance, klausītāji šos darbus uztvēra ar lielu atsaucību.

Apcerot abu mākslinieku mūzikālos dotumus, vispirms ir jāslavē Juŗa Kuzminova tīrā intonācija un izlīdzinātais tonis, nerunājot par augsti izkopto technisko varēšanu.

Arianna Goldiņa ir izcila pianiste, īsti piemērota partnere apdāvinātajam čellistam. Viņas izteiksmes intensitāte un spēja — radīt dažādas piesitiena kvalitātes, abu mākslinieku spēli saliedēja krāšņā sniegumā.

Gribas pieminēt arī abu viesu pareizo tempu izjūtu, kas šajos laikos ir tik apdraudēta. Viens no iemesliem: tagad daudz vairāk izkoptā technika, kā arī tas, ka vairākiem instrumentiem, salīdzinot ar senākiem laikiem, dotas lielākas iespējas. Tas rada tieksmi tempus paātrināt, it kā lai radītu izcilāku iespaidu. Protams, ar to ir kaitēts darba autentitātei. Šajā ziņā abi mākslinieki bija nevainojami.

Jāpriecājas un jāpateicas koncertapvienībai, ka tā atkal bija sagādājusi izdevību iepazīties ar diviem jauniem daudzsološiem mākslinickiem. Jācer, ka viņi pie mums ieradīsies atkal. Mēs viņus gaidīsim.

Marta Tūtere-Kundrāte

Edvarts Tūters

VAIRS NEZIED SAULES PUĶES

Vairs nezied saules puķes.
Pa dārzu migla klīst.
Sāļš miklums skropstās stājies
Un sirdī — skumjas līst...

Vairs nezied saules puķes.
Drīz kūmās salna nāks.
Un tad, un tad pa naktīm
Sniegs sniegu ūvinās!
Sāļš miklums skropstās stājies,
Nav vairs, kas prieku dod.
— Teic prāts: Dedz sirdī sveci,
Prieks jauns lai ceļu rod!

Valdis Mežezers

RUDENS TRIOLETI

1.
Gaišs asterēm līst lietus pāri,
Un ziedos lielas lāses viz.
Dzeŗ zeme debess veldzi kāri.
Gaišs asterēm līst lietus pāri.
Jau rudens vēsmo vēss pa āri,
No kokiem lapas risīs drīz.
Gaišs asterēm līst lietus pāri,
Un ziedos lielas lāses viz.

2.
Ir druvās miers. Un meži klusi,
Spīd diena tā kā bērza tāss,
Ko rudens saule gaismojusi.
Ir druvās miers. Un meži klusi,
Un vālodze ir apklususi —
Ar lielām lāsēm lietus lās.
Ir druvās miers. Un meži klusi,
Spīd diena tā kā bērza tāss,

Marija Urnežus

KĀDĒĻ?

Kādēļ atdot steigai,
Skaistumam kas plaucis,
Negaidītām beigām,
Ziedēt vēl kas saucis?

Kādēļ silto skatu
Noslēpt dienu pelnos,
Saules zelta matu
Mākoņvālos melnos?

Maz, tik maz to mirkļu,
Saltumā kas silda.
Svēts ik acumirklis,
Gavilēm kas pilda.

Vai tik maz vien slāpa
Sirds tev debess rasas?"
Pumpuriem vai sāpēs
Irt no smeldzes asas?

Edvarts Tūters

PAR LABO GAISMU UN TUMSU

Tais naktīs, kad mēness
sēj smaidus
Aiz manas trimdas palodzes;
Es nevaru, nevaru iemigt.
Sķiet, mēness kādas vēstis nes.

Pie loga eju tad un skatos:
Kas redzams tur —
kas mainījies?
Bērzs pagalmā dreb
skumjās trīsās —
Nav laika tam pat iesnausties.

Ik lapiņa pēc gaismas tiecas,
Kā tiecas sirds:
Kad maiņa nāks?
Bet nekas nemainās, vien dvēsle
Liek ilgām joņot kaislīgāk.

Nav še, kas ceļa zīmes rāda,
Vien neziņai te varens spēks;
Rets vien dod cieņu
labai gaismai
Jo tumsā — neredzams
kļūst grēks.

OĢERIS LIEPIŅŠ
TĀLOS ATSPULGOS
rakstos
MANA · MŪŽA · ATMIŅAS

(129. turpinājums)

Dažiem, kas to varēja atļauties, bijuši savi rūpīgi sekretāri: Čertkovs Ļevam Tolstojam, Žans Žaks Brusons Anatolam Fransam, Ekermans lielajam Gētem, kas daudz vairāk ievērojama saglabājis no viņa izteicieniem nekā saglabātā korespondence un dienas grāmatās, kur runāts par vīna pudelēm un braukšanu vasarās „uz ūdeņiem". Par Aspazijas pirmo vīru Valteru arī jau mirušais Zemgales skolotājs Dūks savā atmiņu un pārdomu grāmatā stāsta, ka tam ar dzejnieci, no kuŗas aizbēga uz Ameriku, bijis dēls. Vai šī līnija izbeidzās un kā?

Reti ir tādi entuziasti kā Zigurds Ritmanis, kas, piemēram, vāc pēdējo rakstu galiņu un datus, kas attiecas uz ievērojamo trimdā mirušo, bet pa daļai nokliegto vai noklusēto rakstnieku Pāvilu Gruznu.

Ražīgās Aīdas Niedras papīri vairs nav dabūjami. Tas pats var notikt ar Valdemāra Damberga mantojumu, kā jau atgadījās ar mūsu sūtņu dokumentiem, kur arī cieta līdz visas valsts vēsture. Pagātnes saudzēšanai, saglabāšanai vēl sevišķa nozīme arī tāpēc, ka turpmāk mums lielāka vērība jāpiešķiŗ ģeneāloģijai un līdz ar to jaunu ģimeņu dibināšanai, lai augtu tautas spēks un stiprinātos cerības, ka izturēsim trimdu. Vai zināt, kas notika ar Kārļa Ulmaņa brāļiem un to dzimtām?

Domāju šinīs atmiņās pa laikam iestarpināt jaunus materiālus, lai lasītājiem vieglāk atsauktīes, ja kādam vēl kas sakāms par publicēto daļu.

Par manu agrāku gadu redakcijas kollēgu Latvī Feliksu Krusu ziņo sirakūzietis R. K.:

„No 1934. g. strādāju Izglītības pārvaldē, tālab man toreizējie apstākļi nav sveši. Pēc manas atmiņas Krusa pārnāca uz Rīgas pilsētas izglītības pārvaldi par kultūras daļas vadītāju jau pirms Latvja slēgšanas. Uz Rātslaukuma bibliotēku viņu pārcēla Krišjānis Mīlgrāvis, kas 1936. gadā „nozāģēja" Viču. Tā kā Mīlgrāvis bija Ulmaņa ļaužu, tad dabiski, ka viņa vadītajā Izglītības pārvaldē tika „tīrīti" tā sauktie berģisti. Vičs, pazīstams skolu darbinieks, to neņēma vērā un kaitināja pat pa telefonu vareno Druvu!

1936. gada jūlijā Viču nosūtīja uz Vakareiropu „iepazīties" ar skolām, kas bija pretsāpju plāksteris dūriena vietai mugurā, jo pēc atgriešanās neilgu laiku vēlāk viņa vietā stājās Mīlgrāvis. Mīlgrāvis bijis valdībā labi ieredzēts, jo demokratijas laikos, būdams Zemgales Balss redaktors, neesot izdevis tiesāšanai kādu autoru (tas it kā bijis pats prezidents), aiziedams viņa vietā sēdēt. Šo versiju man savā laikā stāstīja nelaikis skolu darbinieks Hermanis Kreicers.

Tā kā Krusa bija kalpakietis un lāčplēsis, viņu uz Rātsnama bibliotēku pārcēla ar tādu pašu algu. Tur viņam bija dažas grūtības ar Mariju Mīlenbachu, pilsētas valdes sekretāra Mīlenbacha sievu. Par mašīnrakstītāju pārnāca no Latvja Milda Celle, vēlākā redaktora Unāma dzīvesbiedre. Ja nemaldos, Jūs pats saņēmāt pārziņa vietu Rīgas pilsētas 10. bibliotēkā Marijas ielā.

Nē, starpība nav liela, tikai sīkumi: biju iecelts par palīgu pārzinim Unamam, kas tolaik tur darbojās.

Ja esam pieminējuši kultūras centru un rakstnieku puduri Pļaviņās, tad nepieminēta nevar palikt Zemgales mētropole Jelgava, kam ir slavenas hercoģistes galvaspilsētas tradicijas. Te vecumdienās bija cietoksnis mūsu teātŗa tēvam un ievērojamam lugu un satiras rakstniekam Adolfam Alunānam. Vēlākajos gados nopelni stila teātŗa nodibināšanā un vadīšanā bija Dr. Dargēvicam un Valdemāram Dambergam. Citi gaismas centri Latvijas laikā bija Hercoga Pēteŗa ģimnazija (Academica Petrina) un Jelgavas latviešu teātris. Pastāvīgi iznāca divi laikraksti latviešu un vācu valodā. Jelgavas nozīme ievērojami pieauga, kad K. Ulmanis pārcēla uz restaurēto Viestura pili Latvijas universitātes Lauksaimniecības fakultāti, pārdēvēdams to par Lauksaimniecības akadēmiju. Līdz Jelgavai bija tikai stundas brauciens ar autobusu, un beidzamajos miera gados iedzīvotāju skaits bija tikai ap 30.000. Pēc šolaiku mēraukļām laba tiesa rīdzinieku vēl varētu tur atrast mājvietu.

Literārā ziņā pilsēta ar līdzsko vārdu bija diezgan noslēgta, mazliet provinciāla. No turienes žurnālistiem pazinu Dr. D. Bīskapu, Ed. Rudzīti-Zilgmēju, vēlāko Rīgas pilsētas izglītības valdes vadītāju, Krišjāni Mīlgrāvi, avīzes redakcijas locekli, un dzejnieku Vitoldu Žībeli. Trimdā ir tagad vairs tikai Leonija Ozolkalna, kas sacerējusi dokumentāru romānu Ugunī, un Marija Urnežus, kuŗai nupat iznāk trešā dzejoļu grāmata „Apskaidrība". Viņas mūžs gaŗā cēlienā bija savijies biografiski nu emocionāli ar ievērojamā Sēļzemes prozieka Jāņa Veseļa mūžu.

Pirmā pasaules kaŗa laikā Urnežus ģimene gribēja pievienoties Kurzemes un Zemgales bēgļu pulkiem, bet gadījums to atturēja, un tā līdz pat Otram pasaules kaŗam Marija izglītojās un nodzīvoja šinī mūsu otrā mētropolē. Beigusi Jelgavas augstāko meiteņu skolu, tāpat kā Aspazija un Elza Stērste, pēc Hercoga Pēteŗa ģimnazijas, ko pēdējos gados vadīja Jānis Lapiņš, direktors ar dinamisku un krāsainu personību. Drīz viņš ievēroja jaunās meitenes literāro talantu, aizsūtīja dzejoļus Rituma redaktoram Pāvilam Rozītim, un tie parādījās iespiesti.

Agri dzīve ierāva Mariju savās bangās. Jau skolas laikā tā iemīlējās citas klases audzēknī, vagara dēlā Valdemārā Lambergā, vēlākajā zvērinātajā advokātā. Vienu laiku tas bija LCK priekšsēdis Vācijā. Kādas sievietes enerģiskas uzstāšanās dēļ (ar revolveru!) Lapiņš izslēdza Valdemāru no ģimnazijas pusgadu pirms abitūrijas, bet vēlāk pēc skolas padomes lēmuma uzņēma atpakaļ.

Uz laulībām 1920. gadā, kad Valdemārs jau studēja, bet Marija bija iestājusies Jelgavas Tautas Konservātorijā (direktors brīvmākslinieks Atis Kauliņš, dziedāšanas paidagoģes Ireckaja-Akceri un Ada Benefelde), literārā pulciņa dalībnieks Voldemārs Fridrichsons bija iesūtījis Zemgales Balss apsveikumu dzejā, bet no Rīgas pienāca telegramma no jauno liriķu pārstāvjiem:

Lai jaunā dzīvē būtu prieks,
Un neiztrūktu mantinieks!

K. Eliāss un J. Ziemeļnieks

Par turpmāko pastāsta pati dzejniece:

„Apsveikums bija arī no rakstnieka Jāņa Veseļa, ar kuŗu nesen biju iepazinusies Rakstnieku vakarā Jelgavā 1928. gada rudenī, tāpat ar Antonu Austriņu, sakarā ar divu jelgavnieku, agr. J. Mazvērsīša un manis uzņemšanu Rakstnieku un žurnālistu arodbiedrībā. Nākošajā rītā Hercoga Pēteŗa ģimnazijas direktors Jānis Lapiņš aizveda abus rakstniekus uz manām mājām, lai mēs tuvāk iepazītos. Viņš bija ieņēmis galvā domu, ka smagnējais Jānis un romantiski jūsmīgā Marija varētu labvēlīgi viens otru ietekmēt un līdzsvarot.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● DV bērnu eglīte 9. decembrī DV namā bija pulcinājusi 80 apmeklētāju, no kuriem 35 bija bērni līdz 12 gadiem. Svētbrīdi vadīja māc. J. Cālītis, visiem kopīgi dziedot Ziemsvētku dziesmas un lasot evaņģeliju. Programmas daļu vadīja Anna Briede. Priekšnesumos bija bērnu deklamācijas, Ziemsvētku dziesmas un klavieru solo. Daugaviņas mazie dejotāji 4 pāru sastāvā nodejoja divas tautas dejas Māras Lūses vadībā. Ziemsvētku vecītis (Alberts Šterns) izdalīja bērniem dāvanas. Par bērnu un pieaugušo pacienāšanu rūpējās vanadzes priekšnieces Silvijas Ozolas vadībā.

● Sv. Andreja draudzes pēcpusdiena, veltīta latviešu ārmisijas darbam, pēc 9. decembŗa dievkalpojuma, baznīcas zālē bija pulcinājusi pāri par 100 apmeklētāju. Adventa ieskaņai notika jaunu un senu Ziemsvētku dziesmu dziedāšana mācītāja J. Cāliša vadībā. Mācītājs īsā pārskatā pakavējās pie latviešu luterāņu misijas darba Dienvidindijā indiešu māc. G. Stīvena vadībā, kas turpina nelaikās Annas Irbes iesākto misijas darbu. Četros luterāņu misijas centros darbojas baznīca, skolas, medicīnas centrs un bērnu patversme, kas saņem līdzekļus arī no Kanadas luterāņu baznīcas. Draudzes priekšnieks J. Pētersons apsveica māc. J. Cālīti, kam 14. decembrī apritēja 40 mūža gadi un 6 gadi draudzes darbā, pasniedzot draudzes padomes, dāmu komitejas un draudzes koŗa balvu, bet mācītāja dzīvesbiedrei Rutai — ziedus. No sarīkojuma ieņemts 340 dol. ziedojumos, pie kam lielāko ziedojumu nodeva Simanovska ģimene. Draudzes dāmu komiteja no saviem līdzekļiem vēl pievienoja 200 dol., pavisam kopā nosūtot 540 dol. ārmisijas darbam Indijā. Draudzes dāmas bija gādājušas kliņģeri un cienastu.

● DV Toronto nodaļas bibliotēka Ziemsvētku laikā būs slēgta. To atvērs, sākot ar 8. janvāri, katru otro otrdienu no pl. 18 — 19, kad DV namā notiks vakarēšana. Bibliotēkā pēdējā laikā iegādātas daudzas jaunas grāmatas.

● Latviešu aprūpes nama fonds tagad inkorporēts pie Ontario valdības kā labdarīga organizācija ar nosaukumu: „Gardes of Christ nursing home". Fondam ir tiesības izsniegt kvītis par ziedojumiem nodokļu atlaidei. Aprūpes nama idejas iedzīvinātājs, kā zināms, ir Dr. E. Upenieks.

● Pensionāru apvienības 6. decembŗa saietā Latviešu namā 160 dalībnieku noklausījās Vilmas Aleksandras skandējumā Marijas Urnežus dzejoli Skaidrības gaismā un Anetes Bencones humoristisku lasījumu, kas izvests no okupētās Latvijas, paredzētās kultūrfilmas vietā, kas nenotika filmu sagādātāja K. Šverna saslimšanas dēļ. Pēc tam bija nodarbības un kafija ar maizītēm. Nākošā saietā apvienības teātŗa kopa izrādīs Ed. Vulfa Līnis murdā Jāņa Grīnberga vadībā.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas 5. decembŗa sēdē māc. I. Gaide pateicās dāmām par labi izkārtoto Ziemsvētku tirdziņu. Dāmu komiteja savukārt pateicās daudzajiem draudzes locekļiem, kas bija atsaucīgi ar mantu un naudas ziedojumiem loterijai un bufetei. Tradicionālos briežu cepešus bufetei, kā ik gadus, dāvinājuši mednieki J. Miķelsons, G. Paegle un A. Tropiņš. Tirdziņā virtuvei daudz produktu bija ziedojusi Kārļa Ozoliņa ģimene, tāpat atbalstījuši citi atsaucīgi palīgi. Dāmu komiteja sadalīja Ziemsvētku veltes Kanadā un ārpus Kanadas 1500 dolaru. Draudzes parādu dzēšanai atvēlēja 1000 dol., rītdienas fondam 300 dol. un mācītāju pensiju fondam 300 dol.

● Sv. Jāņa draudzes 16. decembŗa dievkalpojumā atzīmēs draudzes 31. gadasvātkus. Piedalīsies archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide. Iepriekšējā vakarā, 15. decembrī, pl. 19 garīgs koncerts Ziemsētku ieskaņai. Koncertēs soprāns Gunta Plostniece, arpiste Nora Būmane un ērģelnieks Arnolds Tirzītis.

● Sv. Jāņa un Sv. Andreja draudzes jauniešu grupas māc. I. Gaides un J. Cāliša vadībā arī šogad izdarīs Ziemsvētku apmeklējumus, lai iepriecinātu slimos, vecos un vientuļos tautiešus, iepriekš sapulcējoties 20. decembrī pl. 17 Sv. Andreja baznīcā. Grupu dalībnieki tur sapulcēsies svētbrīdim arī pēc veiktajiem apmeklējumiem. Tautiešiem lūgti mācītājiem pieteikt vēlamos apmeklējumus.

● Māc. L. Gaide salaulājis Jūliju Vilni Priedīti un Džoanu Rutu Bertušu (Bertouche). Līgavainis pieder pie studentu korporācijas Gersicania.

● Burtnieku draudzes Ziemsvētku saiets trešdien, 26. decembrī, pl. 15 DV namā ar svētku mielastu groziņu veidā. Priekšnesumos kokļu mūzika, dainas un deklamācijas.

DV Toronto nodaļas novusa kluba vienība ar izcīnīto ceļojošo kausu savā 10 gadu jubilejas sarīkojumā. 3. novembŗa sacensībās, reprezentējot Kanadu tā pārspēja ASV izlasi ar 41—39. Attēlā no kreisās: A. Dzilna, A. Kanderovičs, V. Nurse, P. Kalniņš, V. Teteris, H. Jakobsons, V. Martinaitis, H. Vaits, M. Baumeisters un K. Reinsons. Foto: V. Lanka

● Austrumu draudzes dāmu komiteja Ziemsvētkos atvēlējusi no saviem līdzekļiem 860 dol. palīdzības darbam ārpus Kanadas.

● Latviešu kaŗa veterānu strēlnieku biedrības Kanadā valdes sēde 28. novembrī bija veltīta galvenokārt latviešu strēlnieku Ziemsvētku kauju atceres sarīkojumam, kas notiks 5. janvārī pl. 18 Latviešu nama augšējā zālē. Svētbrīdi vadīs māc. A. Briedis, atceres runu teiks LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs un mūzikāli literārā daļā, ko vadīs Biruta Senkēviča, piedalīsies meiteņu vokālais trio — Laura Zariņa, Silvija Aveniņa un Karina Zaksa pianista P. Zariņa aranžējumā; pie klavierēm Andris Aveniņš, Modris Lorbergs lasīs savus dzejoļus. Vakaru ar īsu uzrunu ievadīs biedrības priekšnieks A. Tirzītis. Pēc priekšnesumiem kopējs azaids un loterija. Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar 3 dol.

● Ontario provinces gubernātore Paulīne Makgibone (Mc Gibon) bija rīkojusi Ziemsvētku pieņemšanu Kanadas un etniskās preses, televīzijas un radiostaciju pārstāvjiem 7. decembrī Queen's Park ēkā, kur piedalījās ap 150 personu. Pieņemšanā bija pārstāvēts arī laikraksts Latvija Amerikā.

● Studenšu korporāciju kopas eglītes vakarā 9. decembrī Toronto Latviešu Centrā svētbrīdi vadīja māc. A. Briedis. Īsu uzrunu teica seniore Ieva Krave. Sekoja korporāciju kopas meiteņu priekšnesumi, Ziemsvētku dziesmu dziedāšana un cienasts. Kopas gadskārtējais slēgtais tējas vakars 19. janvārī pl. 19.30 Latviešu Centrā ar Runču dejas mūziku un priekšnesumiem.

● Sv. Jāņa draudzes darbvedes pienākumus ar 1. decembri ir uzņēmusies Nellija Ābele Kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās. Līdzšinējā darbvede A. Konce nostrādājusi 10 gadus.

● No Ziemsvētku apsveikumu kartīšu sūtīšanas atpirkušies, iemaksājot Latviešu Centra klavieru fondā: $50 — E. un K. Lapiņi un Miezīšu ģimene; $40 — I. un A. Semenovi; $30 — I. un N. Bulmaņi, A. un G. Liepiņi, B. un B. Rubesi; $25 — Z. un R. Grigori, I. un E. Puķīši, A. un A. Rozes; $20 — V. un U. Gustavi, V. un K. Priedīši, un $15 — A. un V. Liepiņi.

● No Ziemsvētku kartīšu sūtīšanas atpirkušās vairākas vanadžu koŗa Zīle koristes, iemaksājot šim mērķim nolemtos līdzekļus Latvijas brīvības fondā: M. Gugāne, M. Jonāne, R. un K. Rēvaldi, A. Miķelsone, Ž. un V. Vītoli un M. Lūse.

● DV Toronto nodaļas šacha kluba pēdējais ātrspēles turnīrs risinājās 9. decembrī DV namā, pulcinot 6 šachistus. Sacensības vadīja kluba priekšnieks N. V. Brasliņš. Pirmo vietu izcīnīja I. Aboltiņš ar 8,5 punktiem (iesp. 10), otrā vietā I. Grāvītis (7,5) Iepriekšējā ātrspēles turnīrā, 25. maijā, piedaloties arī 6 spēlētājiem, uzvarēja A. Dzilna 9 p.), otrā vietā I. Āboltiņš (8 p.). 1979. g. šacha meistara turnīrā meistara godu izcīnīja J. Grāvītis ar 12,5 punktiem (iesp. 14 p.). Otrā vietā I. Aboltiņš (10 p.), trešā P. Meistars (9 p). Pēc 9. decembŗa turnīra spēlēm visa gada apbalvojumus uzvarētājiem pasniedza E. Ozols ar DV nodaļas sporta daļas vad. H. Jākabsonu. 1980. g. šacha meistara izcīņas spēles sāksies 13. janvārī pl. 16 DV namā. Aicināti visi interesenti. Pieteikšanās pie vad. N. V. Brasliņa — 691-3163.

● LA biroja vadītājs P. Plīsis lūdz atgādināt kārtot 1980. g. abonementu maksas, izmantojot laikrakstā iespiestās maksāšanas zīmes. Abonēšanas maksa līdzšinējā.

Dievam un tautai veltīts mūžs

BĪSKAPA JĀZEPA RANCĀNA 10 GADU NĀVES DIENAS ATCERE TORONTO

Bīskapa Jāzepa Rancāna 10 gadu nāves dienas (1969. g. 2. decembrī) atceri Rancāna piemiņas fonda valde bija rīkojusi 9. decembrī, pulcinot Toronto Latviešu namā ap 120 apmeklētāju. Klāt bija arī archibīskaps A. Lūsis, konsuls Dr. E. Upenieks un mūsu organizāciju pārstāvji. Pirms atceres akta latviešu katoļu saime pulcējās dievkalpojumā lietuviešu Augšāmcelšanās baznīcā, kur par bīskapu aizlūgumu teica prāv. Dr. B. Kokins. Ar dziesmām piedalījās soprāns Marta Ādama Pēteŗa Zariņa ērģeļu pavadījumā.

Ar karogiem, ziediem un lielu bīskapa J. Rancāna ģīmetni greznotā Latviešu nama zālē atceres brīža dalībniekus uzrunāja norises vadītājs, fonda valdes priekšsēdis K. Znotiņš, atceroties bīskapa J. Rancāna lielo devumu latviešu tautai. Runātājs raksturoja bīskapu Jāzepu Rancānu kā latviešu tautas vienotāju, valstsvīru un audzinātāju. Viņš bija arī Tautas balvas laureāts, kas savu dzīvi un darbu veltījis Dievam un latviešu tautai, būdams latviešu tautas vienotājs. Bīskapa nostāja par vienotu, brīvu, demokratisku Latviju iedvesmoja strādāt Latvijas labā. Runātājs minēja nelaiķi Jāni Niedru, Norbertu Trepšu un citus viņa sekotājus. „Būsim viņa mācības un ideju cienīgi turpinātāji", aicināja K. Znotiņš.

Bīskapa idejas un centienus tagad turpina Jāzepa Rancāna fonds, kas ir globāla organizācija un kopējā darbā vieno brīvajā pasaulē esošās latviešu katoļu organizācijas. Fondā ir daudz mūža biedru, kas nākuši kopējā darbā no visām brīvās pasaules malām, pat no tālās Afrikas — lidotāju kapteinis Jānis Grebežs. Fonds ar saviem rakstiem un izdevumiem cēlis bīskapa Rancāna piemiņu, it īpaši ar divām grāmatām prof. Dr. H. Tichovska redakcijā un Astras apgādā.

Bīskaps aicinājis, lai latvieši labi un patiesi pazīst savu vēsturi, jo vēstures nezināšana attālina no savas tautas, bet tās zināšanas uztur cilvēka pašapziņu un rada līdzvērtības apziņu citu tautu starpā. Prof. Pēteris Lejiņš savā runā 1965. g. Čikagā norādījis, ka mums vēl par maz zinātnieku, kas pētī latviskas problēmas, sevišķi latviešu vēsturē, kaut arī daudz ir padarīts.

Katras tautas īstā kultūra sakņojas savas tautas vēsturē un tautas garīgajā **struktūrā**. Latvieši ir izveidojuši savu īpatnējo civilizāciju un gara kultūru. Sekojot bīskapa aicinājumam pētīt tautas vēsturi, fonds lūdzis Dr. H. Tichovski sagatavot manuskriptu par latviešu kultūras attīstību, aicinot šai darbā arī citus vēsturniekus. Sakarā ar bīskapa Jāzepa Rancāna 10 gadu nāves dienas atceri, fonda valde piešķīrusi fonda atzinības balvas Jurim Soikānam tēlotājā mākslā un Ādolfam Šildem par viņa darbu Latvijas vēsturē un sabiedriskā jomā. Referents uzaicināja vienoties mūsu tautas lūgšanā Dievs, svētī Latviju.

Atceres koncertu ievadīja pianists Pēteris Zariņš ar klavieru solo, atskaņojot Volfganga Dārziņa svītu nr. 2 un Tautas dziesmu variācijas. Baritons Alberts Vītols izjusti nodziedāja komp. J. Ivanova Māras zeme (A. Eglīša teksts), E. Freimanes Dieva kalpa va-

(Turpinājums 13. lp.)

KANADAS LATVIEŠU CENTRS TORONTO

IZIRE:

zāles sarīkojumiem, sanāksmēm, privātām viesībām;

biroja telpas komerciālu vai organizāciju vajadzībām.

Erta auto novietošana. 4 Credit Union Drive, Toronto.
Zvanīt: Z. Grundmanis Centrā 759-4900, mājās 244-3244.

DZĪVA VIDE, DZĪVAI TAUTAI!

Kā dabūt Latviju Eiropas savienībā

CETURTAIS LATVIEŠU JAUNATNES POLĪTISKAIS SEMINĀRS MINSTERĒ

Latviešu jaunatnes politiskais seminārs, ko rīko vai nu pirms vai pēc mūsu valstssvētku sarīkojuma Minsterē, šogad risinājās no 16. līdz 21. novembrim un darbojās mācītāja Fr. Kristberga un skolotāja A. Spoģa vadībā. Diskusiju vadību un pašu jauniešu sporta un vakara nodarbības organizēja jauniešu grupa: Astrīda Caune, Dāvis Pētersons, Egons Piķelis, Paulis Apinis un Georgs Smirnovs.

Semināra nolūks bija, lai latviešu jaunatne vecumā no 15 — 25 gadiem satiktos un iepazītos ar aktuālām Eiropas problēmām un reizē apcerētu arī trimdas latviešu politiskās problēmas Eiropas ietvaros, it sevišķi tagad, kad veidojas Eiropas savienība, kas varētu runāt visu Eiropas tautu vārdā un prasīt brīvību arī apspiestajām Baltijas valstīm.

Seminārā piedalījās 54 latviešu jaunieši no dažādām Eiropas zemēm, pārsvarā Minsteres ģimnazijas vecāko klašu audzēkņi, kas 5 dienās 9 referentu vadībā apguva Eiropas integrācijas, latviešu politisko partiju un tēvzemes okupācijas apjaudu.

Semināra ievadā rīkotāji rādīja 2 dokumentārfilmas par Eiropas savienības veidošanos un kopējas politikas veidošanu. Eiropas saimnieciskā apvienība ir jau reālitāte, kas palīdz trūcīgiem pašu novadiem un atbalsta arī 36 trūkumcietējas valstis visā pasaulē.

Ievada referātā A. Spoģis runāja par Eiropas nozīmi pasaulē un uzsvēra, ka arī pašreiz mums svarīga tās kultūras jēdziena izpratne, ja gribam būt apzinīgi eiropieši un šīs kultūras mantinieki. Bija nepieciešami divi pasaules kari, kamēr eiropieši saprata, ka tikai apvienota Eiropa varēs sevi aprūpēt un palīdzēt citiem. Nākotnē turpināms politiskās apvienošanās darbs Eiropas parlamentā, lai pasargātu Eiropas kultūru un civilizāciju. Svarīga stipra Eiropas savienība, kas palīdzētu Austrum- un Viduseiropas valstīm atgūt brīvību.

Par Eiropas apvienības pašreizējo veidošanos tuvāk informēja Juris Kaža. Eiropas politiskā apvienošanās vēl nav pabeigta. Eiropas parlamentam pagaidām tikai simboliska vara. Integrācijas process turpinās, lai gan eiropiešiem pašiem savā starpā jāizcīna „sivēnu, jēru un sviesta kari" saimnieciskā apvienībā.

Par Eiropas partijām un to lomu apvienībā referēja Eiropas kolledžas Brigē, Beļģijā, administrātīvais direktors Leons Paklons. Deferents savā skatījumā interesanti interpretēja pašreizējo Eiropas situāciju, jo viņš jau gadu desmitus darbojas jauno eiropiešu veidošanas augstākā iestādē, kur studijas beigušie papildinās dažādās Eiropas speciālproblēmās.

Par Rietumvācijas partijām un to lomu Eiropas savienībā referēja Atis Homka, bet par Eiropas komūnistu partiju nodomiem — Matīss Kļaviņš. Pārskatu par Latvijas partiju veidošanos un darbību sniedza A. Spoģis, par soc. dem. partiju referēja Mārtiņš Zandbergs un par jaunsaimnieku partijas vēsturi un darbu Jānis Apinis.

Pēdējā semināra dienā nule no okupētās Latvijas izkļuvušais Georgs Budrichs referēja par Pad. savienības komūnistu partijas galveno nozīmi un Latvijas komūnistu partijas pakļautību, kā arī pat latviešu tautas postu dzimtenē. Pēc tam jaunieši diskusiju grupās pārrunāja latviešu tautas likteni okupētajā Latvijā. Seminārs visumā pavairoja jauniešu interesi par Latviju un latviešiem kā dzimtenē, tā trimdā.

Pusdienu starplaikos notika sporta spēles, vakaros sarīkojumi — dzeju, dziesmu, talantu vakari un atvadu balle. Semi-

(Turpinājums 12. lp.)

18. novembris Hamiltonā. Svētku runu teica F. Sīpols no Detroitas (attēlā pa labi). Koncertā dziedāja vīru ansamblis Kalvis no Toronto J. Dzeguzes vadībā (labajā pusē), izpelnoties jaunatnes pasniegtos ziedus.
Foto: Jānis Dāvis

18. novembris Hamiltonā

Hamiltonā valstssvētki šogad notika 17. novembrī Hamiltonas centrā. Latviešu gaidas un skauti svētku ieskaņai skandēja patriotiskus dzejoļus un J. J. Jaunsudrabiņa Piemini Latviju, noliekot ziedus pie Latvijas lielā gerboņa. Godināja visus latviešu karavīrus, kas cīnījušies par Latvijas brīvību. Klātesošajam LKOK J. Kapteinim pasniedza ziedus.

Svētku runu teica Latvijas skautu pilnvarnieku padomes priekšsēdis Fricis Sīpols no Detroitas, to veltījot jaunatnei, jo bez mūsu jaunatnes nebūs brīvas Latvijas, tādēļ jādara viss iespējamais, lai mums būtu nacionāla jaunatne, kas prasītu „Latvijas tiesu un daļu", brīvu Latviju, kad vecākā paaudze būs pagurusi.

Apsveikumu ievadījumā runāja Edīte Haidere, kas pēc 15 gadu pavadīšanas ASV, Virdžīnijā, atkal pārcēlusies uz dzīvi Hamiltonā. Sveicināja arī Hamiltonas igauņu pārstāvis. Klavieru pavadījumus spēlēja Andris Dindzāns, aktu vadīja Biruta Upīte-Kvapisinska.

Koncerta daļā dziedāja vīru ansamblis Kalvis no Toronto J. Dzeguzes vadībā. Solo dziedāja jaunākais ansambļa dalībnieks Jānis Rudzītis. Vairākas dziesmas Kalvim vajadzēja atkārtot. Klausītāju bija ap 250. Svētku ballē spēlēja Runči.

8. novembra rītā nottika svētku dievkalpojums, kurā piedalījās draudzes koris un latviešu organizācijas ar karogiem. Baznīcu ar ziediem bija dekorējusi E. Pulciņa ģimene savu mirušo piederīgo piemiņai.

Pēc dievkalpojuma baznīcas lejas zālē svētku aktu bija rīkojusi Hamiltonas latviešu skola. Svētku runu teica skolotājs M. Reinbergs. Ar deklamācijām un koŗa dziesmām piedalījās skolēni, sākot ar 3. klasi. Vadīja Rasma Šuškova, klavieŗu pavadījumus spēlēja komponists I. Sakss. Klāt bija ap 100 apmeklētāju.

J. G.

Draudzes darbinieka 80 gadi

Grand Rapidos uz 80 mūža gadiem nesen atskatījās Alberts Unglenieks, dzimis Kurmenes pagastā. Pēc Latvijas nodibināšanās 2. Ventspils kājnieku pulka sastāvā piedalījies cīnās Latgales frontē, bet pēc atvalināšanas no dienesta dzīvojis Līgatnē, vēlāk pārcēlies uz Ierīkiem, kur ilgus gadus vadījis veikalu, kas pēc boļševiku iebrukuma nacionālizēts, bet atgūts vācu laikā. Bēgļu gaitās Vācijā pēdējā laikā strādājis pie amerikāņu armijas transporta nozarē. Pēc izceļošanas uz ASV apmeties Virdžīnijā, no kurienes ar ģimeni vēlāk pārcēlies uz Grand Rapidiem, ilgus gadus darbodamies Vienības draudzes padomē, bēru fondā, Latviešu biedrībā, Pensionāru biedrībā, vairākās organizācijās būdams kasieris, savā draudzē veikdams arī pēminderja pienākumus. Jubilejas gadījumā A. Unglenieku sveica un svētbrīdi vadīja viņa draudzes mācītājs J. Lazda.

Valters Zirnītis

Kāda bija sūtņa K. Zariņa atbilde Rīgai

Latvijas dibināšanas atceres dienas svinības Donkasterā, Anglijā, notika DV namā, kur pulcējās latvieši ar saviem cittautu draugiem. Kultūras un sporta daļas vad. A. Freimanis sveicināja vakara viesus un lūdza Latviešu nacionālās padomes Lielbritanijā locekli M. A. Zariņu teikt svētku runu. Runātāja interesantā stāstījumā pakavējās pie Otrā pasaules kaŗa posma, kad Latvija nokļuva krievu imperiālisma verdzībā. Viņa atcerējās arī grūtās dienas, kad Latvijas ārkārtējo pilnvaru īpašniekam sūtnim Kārlim Zariņam Londonā Maskavas leļļu valdība Rīgā pavēlēja atgriezties Latvijā. K. Zariņa atbilde bijusi īsa: „Es neatzīstu jaunās valdības pavēli." Viņu pasludināja par tautas nodevēju, bet viņš turpināja savu uzdevumu..

M. A. Zariņa pieskārās arī notikumiem pasaulē un uzsvēra pāvesta Jāņa Paula II viesošanās nozīmi Polijā un citās zemēs, kam ir tālejoša nozīme.

Vanadzes ar talciniecēm bija gādājušas par kopējām vakariņām.

Strēlnieks

Ļoti lūdzu atsaukties personas, kam būtu jebkādi materiāli (atmiņas, vēstules, fotografijas) par **LĪNU ČANKU - FREIDENFELDI**, kas Latvijas laikā saimniekojusi Lielrendas centrā, un **Valiju Valeriju Vesčunu - Jansoni**, kas beigusi LU tiesību nodaļu un bijusi Rīgas bāriņtiesas locekle.

Rakstīt Gunai Blūmai, 14 Caines Ave., Willowdale, Ont., M2M 1G2.

VĪNI

Mūsu gadsimteņa saimnieciskajā, kultūrālajā un saviesīgā jā dzīvē aizvien lielāku nozīmi iegūst tūkstošiem gadu vecais romantiskais, vieglais padzēriens — vīns, kas ar savu dzidrreibinošo burvestību un eleganci vieno mūs kā ikdienā, tā prieka brīžos.

Kamēr svešvalodu grāmatu plauktos atrodam simtiem sējumu par vīnu vēsturi, darināšanu un baudīšanu, pirmo šādu grāmatu latviešu valodā sarakstījis Dr. Edgars Žubeckis, bij. Bonnas universitātes profesors, speciālists uzturvielu technoloģijā.

Savas vispusīgās, plašās zināšanas Dr. Žubeckis sakopojis grāmatā „Vīni", kas šā gada novembrī iznāks Valtera Ziediņa apgādā, sniedzot interesantu, autorātīvu ieskatu vīnkopības vēsturē un vīnu darināšanas rūpīgi sargātajos noslēpumos.

Grāmatai dzejiski noskaņotu ievada eseju sacerējusi Ingrīda Vīksna, ietērpu un rotājumus zīmējis Ēriks Dzenis.

Kā parasts visām Valtera Ziediņa grāmatām, arī šī izdota ar gaumi un lietpratību, vienojot saturu un ietērpu skaisti līdzsvarotā, greznā sējumā.

Grāmatas cena Kan. $ 16.00, ASV $ 13.60

Naudas pārvedumi, čeki rakstāmi uz Valtera Ziediņa vārda un pasūtinājumi adresējami Greenwood Printers Ltd., 218 Greenwood Ave., Toronto, Ontario, M4L 2R2. Pasūtinājumus pieņem un grāmata dabūjama arī DV grāmatnīcā Toronto. Grāmata iznāks šai mēnesī un pasūtinātājus vēl sasniegs Ziemsvētku dāvanām.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

15. decembrī pl. 19 Sv. Jāņa baznīcā koncerts Ziemas svētku ieskaņai. Piedalās Gunta Plostniece (soprāns) no Filadelfijas, Nora Būmane (arpa) un Arnolds Tirzītis (ērģeles).

15. decembrī pl. 19.30 DV namā DV Toronto nod. eglītes vakars.

16. decembrī pl. 16 Latviešu namā Kaspara Dzeguzes (Latvus) referāts ar krāsu slīdītēm par viņa ceļojumu uz ziemeļpolu — Toronto korporāciju kopas atklāts sarīkojums.

16. decembrī pl. 15 Sv. Andreja draudzes bērnu eglīte. Dāmu komitejas sarīkojums.

20. decembrī pl. 14 Latviešu namā. Pensionāru apvienības sanāksme. Izrādīs Eduarda Vulfa „Līnis murdā" J. Grīnberga vadībā.

21. decembrī pl. 20 Latviešu centrā LNJAK rīko Rūķīšu balli.

26. decembrī pl. 16 DV namā Burtnieku Ziemas svētku daudzinājums.

31. decembrī pl. 20 Latviešu namā Jaungada sagaidīšanas balle. Galdiņi rezervējami, zvanot 922-2931.

31. decembrī DV namā Jaungada sagaidīšanas balle.

31. decembrī Latviešu centrā Jaungada sagaidīšanas balle. Sākums pl. 20.30. Jauniešiem pēc pl. 21.30 ..(pēc vakariņām) pazemināta cenas.

6. janvārī pl. 16. (pēc dievkalpojuma) Sv. Andreja baznīcas zālē inž. Hermaņa Vilka referāts ar slīdītēm „Pieredze un iespaidi, uzturoties Korejā.

12. janv. pl. 19 Latviešu Centrā Čikagas Piecīšu kabarē—Disko—studio 5. Biļetes pārdod: otrd. no pl. 18 — 19.30 Centrā; trešd. no 18 — 20 Latviešu namā. TLB dāmu komitejas sarīkojums.

12. un 19. janvārī Bickford Park vidusskolā DV teātris izrādīs J. Pētersona dziesmu spēli „Pieklīdušais kaķēns".

13. janvārī pl. 17 Latviešu namā triju tautību seno tradiciju vakars. Baltiešu sieviešu padomes sarīkojums. Informācijai zvanīt Inārai Leimanei 751-6211 (vakaros).

19. janvārī pl. 19.30 Latviešu Centrā, 4 Union Dr. Studenšu korp. kopas slēgts tējas vakars. Informācijai zvanīt: 267-8104.

19. janvārī pl. 19.30 Latviešu Centrā, 4. Union Drī Studenšu korp. kopas slēgts tējas vakars. Par biļetēm zvanīt: 267-8104.

26. janvārī DV namā Jautrais vakars. Piedalās Daugaviņa. DV Toronto nod. sarīkojums.

2. febr. pl. 20 Diždanča „Starp debesīm un elli" ziemas karnevāls Latviešu centrā. Galdiņi rezerv. vakaros pie V. Volmeres 469-0803 vai Diždanča dalībn. pirmd. un otrd. vakaros Centrā.

9. februārī pl. 19 Latviešu Centrā vīru koŗa. Viesturs gadskārtējais koncerts un balle.

25. aprīlī — 4. maijam DV Kanadā 30 gadu darbības atceres sarīkojumu virkne.

Sv. KATRĪNAS

31. decembrī pl. 21. Beacon Motor Hotel telpās vanadžu kopas Jaungada sagaidīšana. Spēlēs Runči. Biļešu iepriekšpārdošana un galdiņu rezervēšana, zvanot: dienā: Ā. Freimanei — tel. 682-9725, vakarā: M. Zvejniecei — tel. 937-1169. Pārnakšņošanai hotelī zvanīt 562-4155.

HAMILTONA

31. decembrī pl. 19 Jaungada sagaidīšanas balle ar vakariņām Roberts restorānā, Sanford un King. Naktsmājas pieejamas blakus — Manhatan Hotel, tel. 527-2708.

TLTA ģimnazijas sarīkojumi 1980. GADĀ

26. janvārī pl. 18 (sestdien) Draudzīgā aicinājuma ieskaņa.

27. janvārī pl. 17 (svētdien) Draudzīgais aicinājums.

20. aprīlī pl. 17 (svētdien) ģimnazijas audzēkņu vakars.

30. maijā (piektdien) izlaiduma vakars.

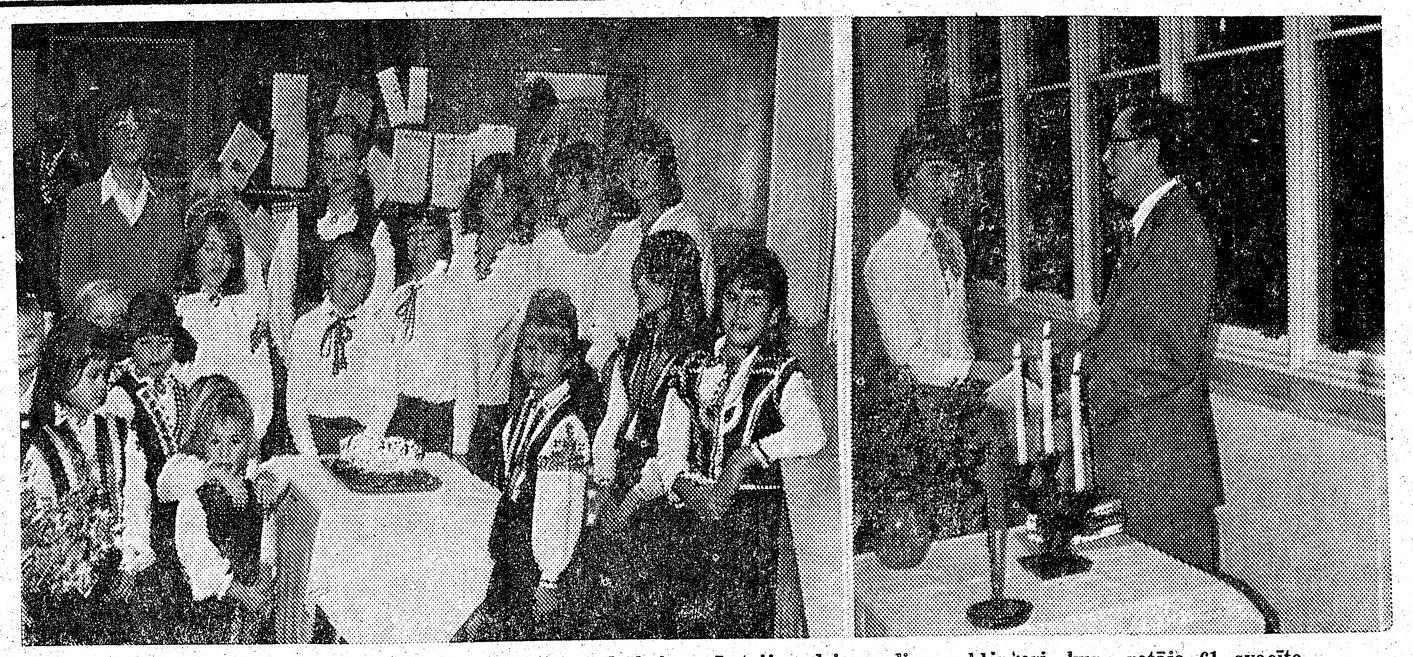

18. novembris Montrealas latviešu skolā. Pa kreisi audzēkņi ar Latvijas dzimumdienas kliņģeri, kuŗu rotāja 61 svecīte, pa labi Kārlis Freibergs saņem ģimnazijas kursa beigšanas apliecību, ko pasniedz skolas pārzinis I. Steprāns.
Foto: P. Agrums

Plašāk atbalstāma Minsteres ģimnazija

DV CV PREZIDIJA SĒDE ANGLIJĀ

DV centrālās valdes novembŗa sēdi DV īpašumā Straumēnos, Anglijā, vadīja DV priekšnieks J. Frišvalds, klātesot abiem prezidija locekļiem S. Lindiņam un G. Tamsonam un DV Vācijas valdes priekšsēdim un DV CV loceklim J. Leitītim, kā arī DVF valdes priekšsēdim L. Rumbam.

Prezidijs pievienojās DV Kanadas valdes ierosinājumam DV centrālās valdes sēdi 1980. gadā noturēt 1. un 2. maijā Toronto. J. Leitītis informēja, ka Minsteres latviešu ģimnazija, sakarā ar vācu valdības pabalsta samazināšanos, nokļuvusi lielās financiālās grūtībās. Pārrunājot iespējas ģimnazijai palīdzēt, ņemot vērā tās lielo nozīmi, jo dod labi sagatavotus nākošos Latvijas brīvības cīnītājus, prezidijs aicina DV zemju valdes nākošajā Draudzīgā aicinājuma ietvaros izkārtot līdzekļu vākšanu Minsteres ģimnazijas atbalstām no visiem tautiešiem. Prezidijs no DV CV ierobežotiem līdzekļiem piešķīra ģimnazijai 1000 vācu marku un arī pilnvaroja DV CV locekli Vācijā pasniegt ģimnazijai piešķirto Plkc. V. Januma balvu 1350 marku apmērā.

Prezidijs konstatēja, ka DV organizācija jau ar ievērojamiem līdzekļiem atbalstījusi un vēl atbalsta Minsteres ģimnaziju. Šinī sakarā lūdza ģimnazijas vadību sniegt DV organizācijai ziņas un pārskatus par tās financiālo stāvokli, ieskaitot visus izdevumu posteņus. Ģimnazijas vadība tāpat aicina sniegt arī informāciju par tās darbību, līdz ar praktiskiem ierosinājumiem par tās atbalstīšanas veidiem un to izkārtojumu, lai tos publicētu DV organizācijas apkārtrakstos.

Pēc DV CV saimniecības nozares vadītāja J. Leitīša aplēsuma, prezidijs pievienojās DVM abonēšanas maksas paaugstināšanai uz 10 dol. gadā (iznāk 6 reizes gadā). Prezidijs lūdza DV CV locekli Kanādā V. Plūdoni uzņemties CV pārstāvja pienākumus DVM apgādā. S. Lindiņš ziņoja, ka DV zemju valdēm izsūtīta otrā izdevumā pārstrādātā brošūra Daugavas Vanagi, kas dod konspektīvu ieskatu tiem, kas nezina, kas ir un kā darbojas DV organizācija. Iepazīstoties ar Egila Kalmes grāmatu angļu valodā — In the Shadow of Freedom, atzina, ka tā ir populārizējama un izplatāma.

Iekšējās informācijas nozares vadītājs S. Lindiņš ziņoja, ka DV CV loceklis ASV J. Lācis uzņēmies kārtot un pārzināt organizācijas statistiku. Prezidijs pieņēma zināšanai, ka DV Beļģijas nodaļas izkārtojumā gadskārtējais svētbrī-

(Nobeigums 11. lp.)

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS 21. SEZONAS KONCERTS

23. februārī pl. 20 Town Hall Gunārs Larsens — vijole.

27. martā pl. 20 Town Hall Anda Zirnīte — piano.

☐ Vēlos abonēt. ☐ Pagarināt tekošo abonementu.

☐ Pievienojiet kartiņu ar dāvinātāja vārdu.

☐ Piesūtiet brīveksemplāru. ☐ Grāmatu sarakstu.

Saņēmēja adrese: Dāvinātājs:

.....

.....

.....

Abonementa cena $15.00 gadā. Čekus rakstīt uz šādu vārdu:

LATVIAN CHILDREN'S MAGAZINE INC., Mr. E. Preiss, Box 507, Beaverton, Ont. L0K 1A0, Canada.

LNJAK rīko

RŪĶĪŠU BALLI

LATVIEŠU CENTRĀ piektdien, 21 decembrī, pl. 8 vakarā.

Ņemiet līdz mazu dāvanu, ne vairāk kā 1 dol. vērtībā.

Uzstāsies Pirkstgalītes un Pirkstiņš no Kurlandes.

Ieradīsies arī cieminš no Dienvidpola.

Latvija atkal būs

SEKMĪGA T. KRONBERGA TURNEJA AUSTRĀLIJĀ

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valdes priekšsēdis T. Kronbergs Austrālijā apmeklēja visvairāk latviešu centrus nekā jebkurš cits, kas šeit ieradies no aizjūras. Viņš teica svētku runas 18. novembŗa aktos Melburnā, Adelaidē un Sidnejā un lasīja referātus bez minētiem 3 lielajiem centriem vēl Brisbenā, Pertā un Kanberā. Bez tam viņš apmeklēja arī tik mazus latviešu centrus kā Hobartu un Loncestonu Tasmānijā. Šķērsots Austrālijas kontinents no austrumiem (Sidneja) uz rietumiem (Perta) un no dienvidiem (Hobarta) uz ziemeļiem līdz Brisbenai.

Viņa referātiem bija 2 galvenie temati: Latviešu tautas problēmas kā dzimtenē, tā brīvajā pasaulē un Latvijas neatkarības atjaunošanas izredzes, nebaidoties norādīt uz grūtībām mūsu mērķa sasniegšanā. Viņš pauda nesatricināmu ticību Latvijas nākotnei. Lieki piebilst, ka viņa runas neatrada atsaucību pie tiem, kas stāv „no centra pa kreisi". Paldies Dievam, Austrālijā latviešu vidū tādu nav daudz, tādēļ T. Kronbergam visur bija liela piekrišana un pretimnākšana.

Īss, bet zīmīgs atreferējums par viņa viesošanos Brisbenā ievietots Austrālijas Latvieša 1506. nrā. Tur teikts: „Kanadas viesis, LNAK priekšsēdis T. Kronbergs, no 7. līdz 11. novembrim viesojās Brisbenā, kur 10. novembŗa vakarā kādi 40 interesenti (Brisbena ir mazs latviešu centrs. E. Šm.) latviešu namā noklausījās viņa referātu par mūsu tautas stāvokli trimdā un tēvzemē un par Latvijas valsts nākotnes izredzēm. Pēc runātāja paša paskaidrojuma sniegums brisbeniešiem bija divu atsevišķu apcerējumu savilkums. Priekšlasījuma centrālo tezi T. Kronbergs atklāja jau pašā sākumā — stāvoklis nav spīdošs! Pierādījumam tur bija visādas analizes un vērojumi, bet tūlīt arī ar lielu dedzību un saistīgā rūdīta sapulču runātāja priekšnesumā viesis klausītājiem nodeva savu īsteno ticības apliecinājumu un mudi: nevar būt šaubu, ka Latvija atkal būs! Arī jautājumu sesijā viesis no tādas stājas neatkāpās. Zīmīgi, ka brisbeniešiem bija daudz vaicājams par „kultūras sakaru" problēmām un par Imanta Lešinska nācienu pāri frontei. Dienu iepriekš T. Kronbergs latviešu namā apspriedās ar Brisbenas latviešu organizāciju un draudžu amatpersonām. Savs satikšanās vakars viņam bija arī ar paša studentu korp. Patria draugiem. Drusku izdevās pagrozīties arī Kvīnslendas lepnākajās peldvietās. I. B."

Lietojot viņa paša vārdus, rūdītais žurnālists I. B. īsos vārdos ir tik labi pateicis T. Kronberga misiju, ka nekādi gaŗāki sacerējumi gandrīz vairs nav vajadzīgi.

(Turpinājums 13. lp.)

Ziemeļamerikas baltiešu sporta federācijas 17. kongresā Toronto. Apkārt galdam no kreisās: R. Auptmanis, Ž. Zentiņš, E. Rass, H. Jaaguste, T. Aldzeris, P. Berneckas, V. Jokubaitis un E. Pērkone. Foto. V. Plampe

17. sporta kongress

Ziemeļamerikas baltiešu sporta federācijas 17. gadskārtējais kongress Toronto risinājās lietuviešu Augšāmcelšanās baznīcas sēžu zālē. Tajā piedalījās lietuviešu, igauņu un latviešu delegāti, kā arī ALA sporta biroja vadītājs T. Aldzeris no ASV. Lietuviešu vidū no ASV bija ieradies V. Jakubaitis. Latviešu delegācijā vēl bija Ž. Zentiņš, E. Pērkone, R. Auptmanis un A. Tīcmanis.

Kongresu atklāja Baltiešu sporta federācijas priekšsēdis Ž. Zentiņš, vadīja T. Aldzeris, sekretāre E. Pērkone. To uzrunāja LNAK pad. pr-dis V. Ungeršlācis. Kongresā bija ieradušies arī divi ukraiņu sporta darbinieki, kas informēja, ka ukraiņi nākamgad iecerējuši lielāka apmēra sporta sacīkstes vieglatlētikā, futbolā, tenisā, volejbolā un basketbolā, lai olimpiskajā gadā protestētu pret Baltkrievijas, Lietuvas, Latvijas, Igaunijas un Ukrainas iekļaušanu Pad. savienībā un nedodot šīm tautām iespēju piedalīties Olimpiadā kā savu valstu pārstāvēm. Sacīkstes organizēs Ukraiņu jaunatnes apvienība, tās paredzētas Etobiko stadionā Toronto, no 4. līdz 6. jūlijam. Šajā sakarā ukraiņiem ieteica uzņemt saskari ar baltiešu tautu sporta augstākām vadībām, jo Baltiešu federācija ir tikai baltiešu sadarbības organizācija.

Baltiešu federācijas priekšsēža Ž. Zentiņa pārskats par aizvadīto darbības posmu rādīja, ka darbība ritējusi iepriekš plānotā sporta sarīkojumu kalendāra ietvaros. Viņš deva arī vispārēju ainu par sacīkšu norisi un uzsvēra, ka nav tik daudz jārunā par to, kas noticis, bet vairāk laika jāatvēl nākotnes darbības plānošanai. Latvieši Kanadā ir ļoti aktīvi vecvieglatlētu kustībā. Latviešu vieglatlētu klubam Toronto vairākkārt uzticēts rīkot vecvieglatlētu sacīkstes starptautiskā mērogā. Daudziem latviešu vecvieglatlētiem pieder Kanadas un arī pasaules rekordi savās vecuma grupās. Kongress atbalstīja domu, ka arī baltiešiem jāpiedalās šajā kustībā un būtu organizējamas arī meistarklases sacīkstes. Kongresa dalībnieki bija arī domās, ka jāturpina pagājušā gadā atsāktās baltiešu izlašu sacensības volejbolā un basketbolā. Šajā kongresā bija jānotiek vadības maiņai, pārņemot to igauņiem. Sakarā ar pārmaiņām igauņu sporta vadībā, tas nebija iespējams, kādēļ latvieši uzņēmās federācijas vadību turpmākajiem diviem gadiem. Priekšsēža amatā palika Ž. Zentiņš, sekretāres — E. Pērkone, kasieŗa — J. Vilmanis, bet delegāti joprojām būs A. Tīcmanis un G. Gubiņš. Revīzijas komisijā darbosies V. Galviņš, K. Sapockinas un E. Jaaguste.

Jaunais sacīkšu kalendārs: igauņu vadībā 9. un 10. februārī Moonstone slēpēšanas centrā, Ontario; vieglatlētikas meistarsacīkstes rīkos igauņi Toronto 6. un 7. septembrī; tenisu rīkos lietuvieši 26. un 27. jūlijā; peldēšanas — latvieši 8. un 9. novembrī; šaušanas— latvieši 13. un 14. septembrī, volejbola izlašu sacensības rīkos igauņi, bet basketbola — lietuvieši 8. un 9. novembrī; galda tenisu — lietuvieši 8. un 9. novembrī Toronto. Ja būs iespējams, rīkos arī Ziemeļamerikas baltiešu sacīkstes golfā.

Kongress iztirzāja arī daudzus citus iekšējās darbības jautājumus un ieteica būt aktīviem arī lokālo baltiešu sacīkšu organizēšanā.

Ž. Zentiņš

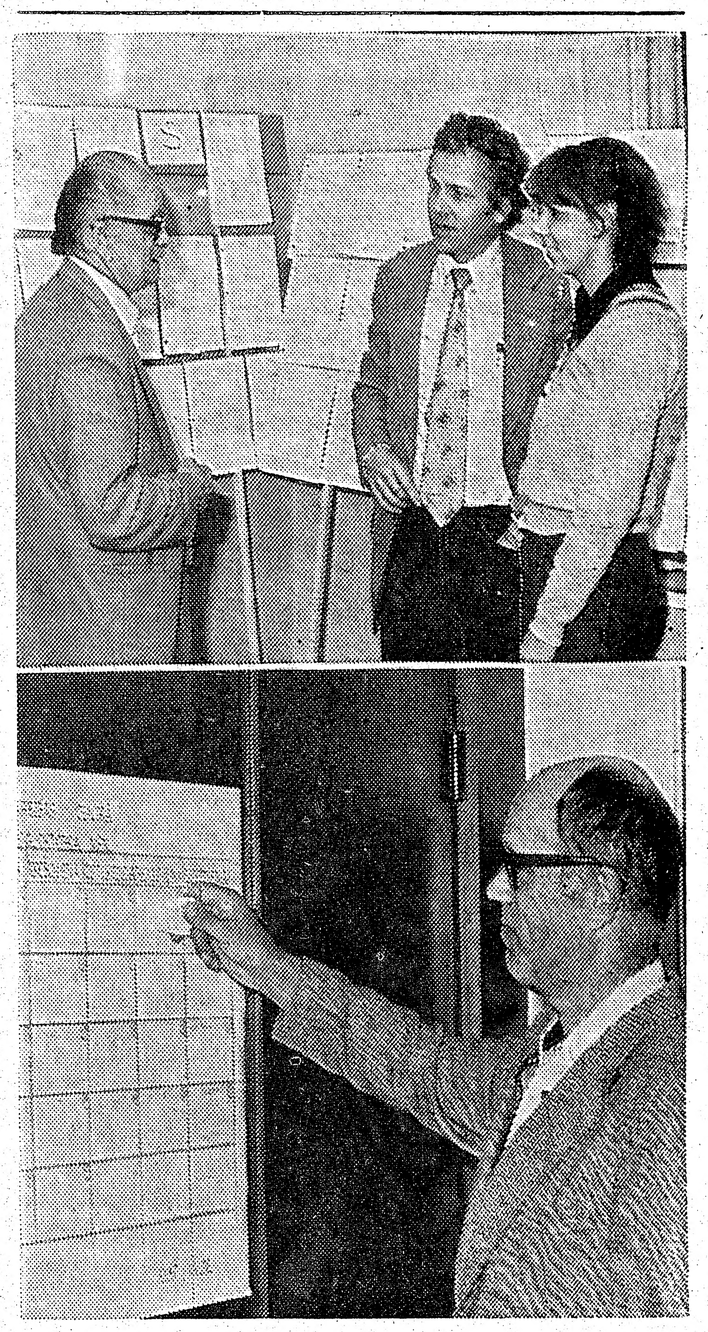

Latviešu Centrs Toronto drīzumā atsāks līdzekļu vākšanu. Augšējā attēlā nopietnās pārrunās, kā veiksmīgāk veikt šo svarīgo darbu. Attēla kreisajā pusē Centra sabiedrisko lietu kārtotājs Viktors Upeslācis; pa labi — līdzekļu vākšanas komitejas priekšsēdis Auseklis Zaķis un sekretāre Rita Ozoliņa. Apakšējā attēlā Žanis Grundmanis iekārto Centra kalendāru. Foto: G. Krauja

Plašāk . . .

(Turpinājums no 10. lp.)

dis Lomeles Brāļu kapos notiks nākošā gada 1. jūnijā. Tautieši tur aicināti piedalīties kuplā skaitā. Iepazīstoties ar DV Globālo dienu programmu 1981. g. 20 — 26. aprīlim Austrālijā, prezidijs aicina DV zemes organizēt lidojumus uz Melburnu. Sakarā ar šīm dienām, ieteica rīcības komitejai gādāt par pastmarku veida lipekļa izgatavošanu. Priekšlikums nācis no DVF Notinghamas nodaļas, lai popularizētu DV organizāciju un DV dienas. Neredzīgo bibliotēkas pārzinis E. Retigs ar rakstu ziņojis, ka pēdējos sešos mēnešos no ieskaņotajām 136 kasetēm 133 nāk no DV organizācijas un ka DV devums bijis 96.56 proc. no neredzīgo bibliotēkas skaņu lentēm.

DV CV prezidijs iepazinās arī ar PBLA piesūtītiem G. Rodes politiskās darbības plāniem un ieteikumiem, sakarā ar 45 baltiešu prasību Pad. savienībai un abām Vācijām anullēt Molotova un Ribentropa 1939. gada līgumu, kas atļāva Pad. savienībai okupēt Latviju. Prezidijs ieskatīja, ka latviešu politiskajai aktīvitātei trimdā nepietiek tikai ar patvēruma zemju tautu un to vadību „apgaismošanu" un simpatiju iegūšanu mūsu centieniem un vēlmēm, bet ka ir pēdējais laiks pāriet plānotā, faktu atbalstītā, noteiktā pretakcijā mūsu tautas iznīcinātājiem.

S. Lindiņš

Sirsnīgi sveicinām Ziemsvētkos draugus un kollēgas tuvumā un tālumā un novēlam visādi sekmīgu jauno gadu. Kartīšu sūtīšanas vietā nosūtām ziedojumu Latvijas Brīvības Fondam.

Irma un Maksis Čulītis

dāvanu veikals
The Silver Lantern
kristals · sudrablietas · keramika
DON MILLS CENTRE · 939 LAWRENCE AVE, E.
445 4043 ausma magons

LOTUS FLOWERS
792 Bathurst St.,
(Pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
Tel. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. Ināra un Arvīds Tīrumi

DALT'S HONDA
2343 Eglinton Ave. W.,
(pie Caledonia)) Toronto, Ont.
M6E 2L6. Tel. 789-4161

Vecākā un lielākā HONDA auto pārstāvība Kanadā

Pašlaik pārdošanā 1980. g. techniski ievērojami uzlabotie modeli par 1979. g. cenām.

Nikolajs (Nick) Mednis
mājas tel. 742-0369

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS
dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no
ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel 534-0563

Gatavo piemineklus un skulptūras
CANADIAN ART MEMORIALS LTD.
Port Credit, Ont.
Tēlnieks P. POLNA
16 Bowden Street,
Toronto, Ont. M4K 2X2
Tel. 466-7589

Andrejs M. Stikuts
B.A., LL.B.
ADVOKĀTS
17 Queen St. E., #701, Toronto, Ont. M5C 1P9. Tel. 364-6970

Labo visāda veida automašīnas
CREST MOTORS CUSTOM SERVICE
Latviešu uzņēmums, īpašnieks S. MIĶELSONS
253 Merton Str. (starp Yonge un Mt. Pleasant),
Tel. 485-5537
Sestdienās strādā līdz 12.00.

Lūdzu ziedojiet
PATIESĪBAS FONDAM.
Čeki vai naudas pārvedumi rakstāmi uz
TRUTH FUND vārda un nosūtāmi
Latvian Truth Fund, Inc., P. O. Box 1682,
Grand Central Sta., New York, N.Y. 10017.
PATIESĪBAS FONDS

Vai jūsu mājās ir
JĒZUS NĀCARIETIS
Ill. 60006.
Grāmata par Jēzus dzīvi, $12.00. Pasūtināma pie Janīnas Babres, P.O. Box 633, Arlington Heights,

GRĀMATAS DĀVANAI UN PAŠU PRIEKAM

Ed. Šmugajs—No Putlosas līdz Sidnejai, atm.	$10.00
G. Saliņš — Satikšanās, dz.	$8.00
Alf. Dziļums — Viršu druvas, rom.	$12.00
I. Gubiņa — Dziesma—tevī esmu, dz.	$7.00
J. Klīdzējs — Dzīvīte, dzīvīte, šūpojos tevī, rom.	$12.00
E. Grīslis — Pie rokas ņem un vadi, med.	$10.50
A. Zemdega — Toreiz Lubes dzinavās, atm.	$10.50
J. Feivalds — Bada sazvēestība	$12.50
Edg. Žubeckis — Vīni	$16.00
Laika sienas kalendārs 1980	$3.50
DV sienas kalendārs	$3.50
Dīķa sienas kalendārs	$1.75
Latvian Graduates 1945—1975	$21.00
Archīvs XIX — teātris	$12.00
A. Plaudis — Pretmeti, atm. un atz.	$9.80
V. Zants — Saproti pareizi, latv. val.	$7.50
B. Lamejs — Rīgas kaķu ķēniņš, atm.	$9.50
A. Eglītis — Cilvēks no mēness, rom.	$14.00
A. Brasliņš — Saules Teiksma, apc.	$12.00
Dr. Th. L. Vārna — Raksti un referāti	$10.00
Latv. karavīrs II p. k. 1. 7. grāmata	$24.00
A. Voitkus — Soģis, drāma	$8.00
Latvia and latvians	$1.00
P. Kalniņš — Linu dvielis, atm.	$12.00
B. Geistaute — Pliknis, melodrāma	$10.00
88 latviešu tautas dejas un apdares	$25.00
Mūzikālie pavadījumi 88 tautas dejām	$8.00
J. Širmanis — Jūras zaķi	$3.90
L. Hainda — Iepazīsimies ar liniem	$5.00
J. Reveliņš — Krustām šķērsām, mīkl.	$2.00
N. Kalniņš — Bērni strādā	$1.50
R. Kerrods — Iepazīsimies ar lidmašīnām	$5.00
Mārīte bedus bite	$4.40

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St. ,Toronto, Ont. M6G 1A5
Tālr. 921-7121
Darba laiks darbdienās no plkst. 12 — 7.30 vak., sestdienās no plkst. 9 — 1 dienā.
Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

18. novembris Notinghemā

Latvijas valsts neatkarības proklamēšanas dienas pēcpusdienā ap 100 tautiešu bija pulcējušies dievkalpojumā Notinghamas vācu ev. lut. baznīcā Anglijā. Dievlūdzēji bija ieradušies arī no attālākām vietām — Šefīldas, Ņūarkas. Mansfildas, Sautsvelas. Tautai un tēvzemei svētku draudze izlūdzās Dieva svētību Austrumanglijas draudzes mācītāja Gunāra Abakuka vadībā. Daudzi gāja pie dievgalda.

Pēc dievkalpojuma ap 80 dalībnieku pulcējās DVF Notinghamas nodaļas namā pie kafijas galda, kur patriotisku uzrunu sacīja nodaļas valdes priekšsēdis Dominiks Čudars, visiem nodziedot Dievs, svētī Latviju. Karīna Eglīte lasīja Dzintara Kiršteina stāsta — Astoņpadsmitā novembŗa parāde — fragmentu (stāsts publicēts DV Mēnešrakstā), bet Dzintra Bankēvica skandēja Leonīda Breikša un Ulža Graša dzejoļus. Arvīds Švanks beigās lasīja Andreja Eglīša dzejoli. Atceres akts izskanēja ar visu dziedāto J. Mediņa Tev mūžam dzīvot, Latvija.

Kafijas galdu bija saviesušas vanadžu darbinieces M. Pāvulēna, Z. Dēze, M. Zariņa un T. Kelke ar palīdzēm. **J. F.**

Kā dabūt . . .

(Pārnesums no 9. lp.)

nārs notika Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra, Austrumu un Viduseiropas tautu katoļu jaunatnes nodaļas atbalstā un Minsteres ģimnazijas izkārtojumā. **A. S.**

Ziemsvētku ieskaņai

„Nakti bira zelta rasa".

Skaidrīte Līduma Hildebrante

skaistā orķestŗa pavadījumā dzied tradicionālas Ziemsvētku dziesmas.

Plates cena $8.50 (piesūtīšana $1.00). Pensionāriem $1.00 atlaide. Pasūtināma: A. Hildebrants, 6078 S. Fairmount Ave., Jonesboro, Indiana 46938. Plates dabūjamas arī latviešu veikalos un grāmatnīcās.

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville
Prasīt pēc E. J. Hopp

Latvija atkal...

(Turpinājums no 11. lp.)

Nākošajā mazajā latviešu centrā Hobartā, Tasmānijā, arī T. Kronberga apmeklējums guvis lielisku panākumus. Hobartas laikrakstā The Mercury ar četrslejīgu virsrakstu „Pareģo Latvijas brīvību" un T. Kronberga attēlu, kurā viņš redzams kopā ar Ievu Šauli un viņas 7 g. v. meitiņu Melitu, pasniedzot T. Kronbergam ziedus lidlaukā, to sagaidot, pastāstīts diezgan daudz. Rakstā teikts, ka viesis paredz nozīmīgas pārmaiņas Pad. savienībā, kas pašlaik okupējusi Latviju, un ka šo pārmaiņu rezultātā Latvija atgūs brīvību. Tuvāk pastāstīts arī par T. Kronberga pašreizējām gaitām Austrālijā, viesojoties visos lielākajos šejienes latviešu centros un runājot Latvijas neatkarības dienas svinībās.

Varbūt pats lielākais T. Kronberga misijas ieguvums Austrālijas politiskajā sfairā ir tas, ka viņu pieņēma vizītē Austrālijas ārlietu ministrs Andrjū Pīkoks. Tikšanos ar ārlietu ministru bija noorganizējis Latvijas vicekonsuls Melburnā Emīls Dēliņš, kas arī pavadīja T. Kronbergu apmeklējumā pie ārlietu ministra. Pieņemšanā pārrunātas Austrālijas un Kanadas baltiešu tautības pilsoņu sadarbības lietas.

Bija paredzēta arī tikšanās ar Austrālijas ministru prezidentu M. Frēzeru Latvijas valsts svētku pieņemšanā Melburnā 30. novembrī, bet tā nenotika ministru prezidenta saslimšanas dēļ. Te tūlīt jāpiezīmē, ka tā nebija „diplomātiska slimība", bet pavisam nopietna, jo pēc ārstu ieteikuma, Frēzers vairāk nekā 3 nedēļas atturējās no jebkādas sabiedriskas vai politiskas darbības.

Visumā jākonstatē, ka no nacionālpolitiskā viedokļa tas bija Latviešu apvienības Austrālijā un Jaunzēlandē vadības ļoti pareizs solis, aicināt tieši T. Kronbergu uz Austrāliju tik nozīmīgā laikā un tieši novembrī. Un arī T. Kronbergam, kā viņš pats izteicās, šis Austrālijā dzīvojošo latviešu apmeklējums un iepazīšanās ar tiem bija un būs svarīgs viņa turpmākajā darbā Latvijas brīvības atgūšanas labā.

Ed. Šmugajs

MONTREALA

Montrealā 18. novembri šogad rīkoja deju grupa Ačkups. Apmeklētāju bija ap 250. Runāja trīs jaunās paaudzes pārstāvji: Juris Mazutis, Jānis Mateus un Juris Zilkalns. Viņi uzsvēra 18. novembra nozīmi un kas būtu darāms, lai šo izpratni vairotu jaunatnē. Organizāciju padomes priekšnieks I. Steprāns paziņoja Tautas un citu balvu ieguvējus, bet Inta Hūna pasniedza Tērvetes balvu centīgākajam latviešu valodas lietotājam bērnu nometnē Robertam Kūlberam. Otra balvas ieguvēja Kaiva Sukse nebija ieradusies. Sveicienus teica igauņu un ukraiņu pārstāvji. Karogu sardzē stāvēja Ačkups. Himnas spēlēja A. Vītols. Priekšnesumu daļā vairākas dziesmas dziedāja J. Mateus, A. Vītols un J. Zilkalns, bet Ačkups dejoja 3 dejas. Pirms akta tais pašās telpās notika Trīsvienības draudzes svētku dievkalpojums prāv. A. Voitkus vadībā.

Latviešu biedrība 2. decembrī rīkoja filmu vakarpusdienu ar V. Lapenieka filmu — Tobago un Venecuēlu, kā arī ar R. Zemnicka slīdīšu izrādi ar Rīgas un Latvijas ainavām. Apmeklētāju bija pāri 50. **P. A.**

Laikraksts
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcā
491 College St.,
kā arī spiestuvē

Mūžībā aizsaukts LKOK

Pēc ilgākas slimošanas Grand Rapidu slimnīcā 10. decembrī no šīs zemes gaitām šķīries šejienes latviešu sabiedrībā pazīstamais un savā laikā rosīgais darbinieks LKOK pulkvedis Rūdolfs Vēliņš. Aizgājēja dzimtā vieta bija Vecpiebalga. Viņš 2. janvārī būtu piedzīvojis 87 mūža gadus. Dižo karavīru un Latvijas brīvības cīnītāju pēdējā gaitā uz Grand Rapidu latviešu kapu nodalījumu izvadīja māc. J. Lazda.

O. K.

Dievam un...

(Turpinājums no 8. lp.)

kars (V. Strēlerte). Aizejot (J. Grots), J. Norviļa Ar māti pie baznīcas (J. Poruks), Aglona (A. Ancāns) un A. Štromberga Es stāvu (I. Vīksna), klavieru pavadījumus spēlējot Pēterim Zariņam. Piedevām A. Vītols vēl nodziedāja J. Graubiņa Tēvu zeme. Biruta Senkēviča skandēja bīskapam veltītus dzejoļus Augstākā misija un Mūžības gaismā, bet sākumā — Andreja Eglīša Cerību.

K. Znotiņš nobeigumā pateicās visiem piemiņas sarīkojuma kuplinātājiem, kas saņēma ziedus, aicinot beigās nodziedāt Daugav's abas malas un pakavēties pie katoļu vienības dāmu komitejas kafijas galda.

Bīskapa Jāzepa Rancāna piemiņas fonda valdē darbojas priekšsēdis K. Znotiņš, vicepriekšsēdis Dr. V. Mileiko; sekretārs B. Logins, kasieris K. Boriss un valdes locekle B. Senkēviča.

V. S.

Mūžīgā mierā aizgājis mans mīļais vīrs un mūsu labais tētis un vectētiņš

Vilis Egle

dzimis 1908. gada 27. decembrī Ventspilī,
miris 1979. gada 10. decembrī Toronto.

Visskaistāko ziedu tev dārzā noplūktu,
Visskaistākos vārdus tev izteiktu,
Ja tu vēl šinī vakarā klusā
Atnāktu ar mums parunāt.

Dziļās sērās
sieva, dēls, meitas, znots, vedekla un mazbērni.

Mūsu mīļais

Jāzeps Silavs

dzimis 1921. gada 31. oktobrī Latvijā,
miris 1979. gada 9. decembrī Toronto.

Ne balsi atsaukt,
Ne līdzi doties.
Dievs katram savu
Ir lēmis laiku.

Dziļās sērās
sieva un dēls Kanadā, māte un tēvs Latvijā

Dziļi skumstam par mūžībā aizsaukto mīļo draugu

Jāzepu Silavu

Miris 1979. gada 9. decembrī Toronto

Tu gāji caur dzīvi
Un aizgāji . . .

Mirdza un Rūdis Kadiķi

Berta Vitiņš

dzimusi 1895. gada 5. septembrī,
mirusi 1979. gada 16. novembrī,
Long Beach, Kalifornijā.

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes Toronto
Palīdzības fonds

Latvijas dibināšanas atcere Milvokos

Latvijas valsts dibināšanas atceri Milvoku Latviešu namā ievadīja prāvesta B Baginska vadītais svētbrīdis. Pēc nama valdes priekšsēža A. Kreišmaņa uzrunas klātesošie nodziedāja ASV un Latvijas himnas. Svētku runu teica PBLA priekšsēža vietnieks Imants Freimanis no Zviedrijas — Rietumos latvieši asimilējas, bet austrumos noslīkst krievu jūrā, teica runātājs. — Mums jāizmanto katra izdevība, lai latvieši dzimtenē dzirdētu brīva cilvēka vārdu, nobeidzot ar saukli Latviju latviešiem, latviešus Latvijai!

Milvoku latviešus Latvijas dienā sveica Viskonsinas lietuviešu pārstāve R. Kazemakaite, bet apsveikuma rakstu bija atsūtījis igaunu pārstāvis J. Malms.

Personiski sveica LELBA prezidents prāvests A. Voitkus, kas Milvokos bija ieradies, lai nākošā dienā piedalītos jaunā altāŗa iesvētīšanā Milvoku baznīcā.

A. Kreišmanis nolasīja PBLA priekšsēža I. Spīnera rakstu par Tautas balvas piešķiršanu. Kultūras fonda atzinības rakstu saņēma Alda Avena, bet ALA nopelnu stipendijas skolu pārbaudījumos — Milvoku skolēni Inese Radziņa, Roberts Rozīte, Anda Kore, Inta Kalve un Ingrīda Bēdele.

Koncertā DV Milvoku vīru koris diriģenta V. Aparjoda vadībā nodziedāja divas dziesmas. Apvienotais Brusubārdas un Dzimtenes koris nodziedāja pieca dziesmas, diriģējot G. Blaumanim un E. Brusubārdim, trešajam, kas aizstāja savu tēvu un ir jau diriģents trešajā paaudzē.

Pēc koncerta klātesošie kavējās pie Milvoku Latviešu nama dāmu komitejas klātā kafijas galda.

V. J.

Latvijas dibināšanas atcere Milvokos, kur dziedāja apvienotais Brusubārdas un Dzimtenes koris Ernesta Brusubārdas vadībā. Apakšā jaunais diriģents E. Brusubārdis ar māti Rozemariju un vecmāmiņu Ernu, kas arī dzied korī. Labajā pusē svētku runas teicējs PBLA priekšsēža vietnieks I. Freimanis. Foto: V. Jaunkalnietis

Jaungada BALLE

31. dec. pl. 8.00 vak. Latviešu namā Toronto

BUFETE ■ ATSPIRDZINĀJUMI ■ ŠAMPANIETIS

Spēlēs VALLY GUSTAVSONA deju kapella

Galdiņi rezervējami Latviešu namā birojā, tel. 922-2931.

Ieeja $15.00 no personas.

UZMANIBU, DĀMAS!

Pērciet tieši no mūsu fabrikas dāmu rudens un ziemas mēteļus. Jūs ietaupīsit.

Gatavoti no labākā materiāla ar greznu ādas rotājumu un pēc visjaunākās modes.

Par to pašu cenu arī gatavojam pēc mēra

Piebiedrojieties simtiem mūsu apmierināto klientu.

BRISTON FASHIONS

312 Adelaide St. W. (2 bloki uz austrumiem no Spadina Ave.)

Pirmajā stāvā. **Tel. 366-4557 vai 364-0941.**

Atvērts no pl. 9 — 6 vak. visu nedēļu (sestdienu ieskaitot)

Iznācis DV 1980. g. sienas kalendārs

Daugavas Vanagu nodaļas un kopas, kā arī grāmatnīcas, sasniedzis DV illustrētais 1980. gada sienas kalendārs, kas ir šī izdevuma 26. gada gājums. Arī šo izdevumu, tāpat kā visus agrākos gadus, sakārtojis V. Zobens (šogad pārkāpis 75. mūža gadu slieksni). Vāka zīmējumu izgatavojis un ziedojis grafiķis Ansis Bērziņš Kolorādo Springā, ASV. Iespiests Laikmeta spiestuvē Mineapolē, ASV. Kalendāra izdevēja ir DV ASV valde, bet DV organizācija to izplatīs visās 12 darbības zemēs, tāpat interesentiem citur.

Kalendārā atzīmētas arī svētku un dažādu valstu svinamās dienas, tāpat vārda dienas. Katras lappuses apakšā lasāms kādas patriotiskas dzejas pants, mude vai vēlējums. Kalendāŗa lappuses rotā 32 fotoattēli, kas raksturo organizācijas dzīvi un darbības notikumus. Visvairāk uzņēmumu ir no ASV — 9, bet vismazāk no Zviedrijas — 1. Raksturīgāko uzņēmumu sagādē un atbilstošu tekstu atzīmēšanā organizācijas iekšējās informācijas darbiniekiem turpmāk vēlams rūpīgāk piestrādāt.

Pēdējās lappusēs vēsturisku notikumu pārskats no 1788. g., kad Jelgavā izdots pirmais kalendārs latviešu valodā, līdz Dziesmu dienām Gotlandē, 1979. gada vasarā. V. Zobens iecerējis nākotnē šo sarakstu pārstrādāt, klasificēt. Tāpat pievienoti DV nodaļu, apvienību un kopu dibināšanas datumi. Beigās iespiestas mēru un svaru vienības un to salīdzinājumi. Kā vienotāja saite kalendārs atradīs ceļu uz jo daudzu tautiešu mājām!

J. F.

Segas, pēļus un spilvenus

(comforters)

SPALVU UN DŪNU,

labo un gatavo

katrā lielumā un kvalitātē:

Zvanīt 787-9021.

NO DEBESĪM ES ATNESU

dziesmas Kristus dzimšanas svētkiem—otrs papildināts un pārlabots izdevums ar notīm un ilustrācijām — Gaismas Rīta apgādā

— IZNĀCIS —

Pasūtinājumi: M. Vilka, 442 Woburn Ave., Toronto, Ont., Canada, M5M 1L7. Tālr. (416) 781-9410. Cena $5.00, pērkot 10 un vairāk, 20 proc. atlaide. Grāmatai laba apdare — ieteicama svētku dāvanai.

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību. — Zvaniet pēc izvēles.

Vald. Beķeris
Centennial Insurance & Real Estate Ltd.
1881A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
72 Northdale Rd.,
Willowdale, Ont. M2L 2M1
445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2160 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Andrejs Šteinbachs
6906 Drummond Road
Niagara Falls, Ontario
354-1258

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Pārbūvētais altāris Milvoku latviešu baznīcā. Foto: V. Jaunkalnietis

Altāŗa un ērģeļu iesvēte Milvokos

Jau ilgāku laiku Milvoku latviešu ev. lut. un Milvoku latviešu Sv. Jāņa ev. lut. draudzes strādāja pie jauna altāŗa izbūves. Reizē izdarīja arī citus baznīcas pārbūves darbus. Draudzes iegādājās arī jaunas ērģeles, kuŗām E. Apine bija ziedojusi 5.000 dol., sava nelaika vīra Artura piemiņai.

Jauno altāri un ērģeles Lāčplēšu dienā iesvētīja LELBA pārvaldes priekšnieks prāvests A. Voitkus, piedaloties mācītājiem K. Valteram un V. Rumpēterim. Dievkalpojumu ar dziesmām kuplināja Brusubārdas un Dzimtenes koŗi diriģenta E. Brusubārdas vadībā un DV vīru koris diriģenta V. Aparjoda vadībā. Prāv. A. Voitkus pasniedza Baznīcas virsvaldes atzinības rakstus un grāmatas vairākiem draudžu darbiniekiem.

Pēc dievkalpojuma bija kopējas pusdienas, par kuŗām gādāja abu draudžu dāmu komitejas. Prāv. A. Voitkus uzsvēra abu draudžu sadarbību kopējā darbā. Runāja arī draudžu priekšnieki A. Mundeciems un J. Inveiss, pieminot nesen mūžībā aizgājušā Sv. Jāņa draudzes mācītāja A. Kalnāja atbalstu un līdzdalību darba veikšanā.

Dāmu komiteju priekšnieces A. Puķīte un Z. Laždiņa apveltīja ar ziediem prāv. A. Voitkusu un draudžu darbiniekus. Ziedu veltes saņēma arī lāčplēšu atraitnes H. Kore un P. Ritsika.

Baznīcas pārbūves darbus veica būvuzņēmējs I. Junge pēc arch. E. Krūmiņa projekta. Altāri, krustu un kanceli darināja H. Šamils, bet baznīcas pārbūves un uzkopšanas darbos piedalījās daudzi abu draudžu darbinieki.

V. J.

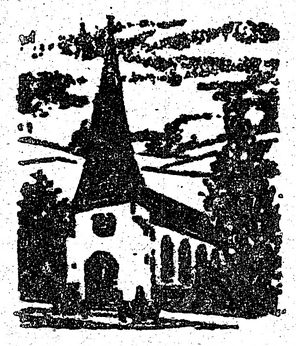

Baznīcas ziņas

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J6, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

16. decembrī pl. 11 3. adventa svētdienas dievkalpojums.

23. decembrī 4. adventa svētdienas dievkalpojums. Draudzes bērnu eglīte svētdienas skolas izkārtojumā.

24. decembrī Kristus dzimšanas svētku dievkalpojums pl. 16 un pl. 18. Piedalās archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide. Mūzikālā daļa.

25. decembrī pl. 11 Ziemsvētku dienas dievkalpojums. Mūzikālā daļa.

30. decembrī pl. 11 Vecgada

1. janvārī pl. 11 Jaungada dienas dievkalpojums.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša runas stundas kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā iepriekš sazinoties.

16. decembrī pl. 15 — dievkalpojums (3. adventa svētdiena). Bērnu eglīte.

23. decembrī pl. 11 — dievkalpojums (4. adventa svētdiena).

24. decembrī pl. 16 — Ziemsvētku svētvakara dievkalpojums. Dziedās draudzes koris.

25. decembrī pl. 10.30 Ziemsvētku dievkalpojums.

30. decembrī pl. 11 — dievkalpojums angļu valodā. Dievgalds.

31. decembrī pl. 17 — Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

1. janvārī pl. 10.30 — Jaungada dienas dievkalpojums.

6. janvārī pl. 15 — Zvaigznes dienas dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tel. 757-2739. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

16. decembrī pl. 15 Bērnu eglītes dievkalpojums baznīcas zālē.

24. decembrī pl. 17 Ziemsvētku svētvakara dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā. Mūzikālajā daļā dziedās Zīles koŗa soliste soprāns Dzidra Egle.

25. dec. pl. 13.30 Ziemsvētku dievkalpojums Grace United baznīcā Bramptonā.

31. decembrī pl. 17 Vecā gada vakara dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Barnaba baznīcā.

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola visām vecuma grupām katru svētdienu pl. 15.

Bībeles stundas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

16. decembrī pl. 16 Ziemsvētku šagaidīšanas dievkalpojums.

23. decembrī pl. 16 Ziemsvētku dievkalpojums ar svētdienas skolas un jaunatnes priekšnesumiem. Pēc dievkalpojuma sadraudzības brīdis pie atspirdzinājumiem.

30. decembrī pl. 16 parastais dievkalpojums.

31. decembrī pl. 20 Vecā gada izvadīšanas priekšnesumu vakars.

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456.

Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pulksten 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30—21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

16. decembrī pl. 11 3. adventa dievkalpojums. Pl. 12 — Svētdienas skolas Ziemsvētku eglītes sarīkojums.

23. decembrī pl. 10 4. adventa — Ziemsvētku dievkalpojums angļu valodā, kopā ar igauņu draudzi. Pl. 16 — draudzes koŗa Ziemsvētku koncerts svecīšu gaismā, dziesmu lapiņas.

24. decembrī pl. 17 un 19 — Ziemsvētku svētvakara dievkalpojumi, koris, dziesmu lapiņas.

25. decembrī pl. 11 Ziemsvētku dienas dievkalpojums ar jauniešu piedalīšanos, jauniešu koris.

30. decembrī dievkalpojuma nebūs.

31. decembrī pl. 17 Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu grāmatas.

1. janvārī pl. 18. Jaungada dienas dievkalpojums.

6. janvārī pl. 11 Zvaigžņu dienas dievkalpojums. Bībeles klase. pl. 10.15; pl. 10.30 — bērnu dievkalpojums un svētdienas skola

BAFALO

Māc. Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655 Port Colborne, Ont. L3K 5X8. Tālr. (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Buffalo, N. Y.

23. decembrī pl. 12. 30 Ziemsvētku dievkalpojums.

MONTREALA

16. decembrī pl. 14 Ziemsvētku dievkalpojums Christ Memorial baznīcā, 4850 Grand Blvd.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trisvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

16. decembrī pl. 13.30 3. adventa dievkalpojums.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks telā.

16. decembrī pl. 16 skolas un draudzes eglītes vakars All Saints anglikāņu baznīcas zālē 23. decembrī dievkalpojums nenotiks. Mācītājs kalpo Soo draudzē.

24. decembrī Ziemsvētku svētvakara dievkalpojums. Laiku paziņos vēlāk.

30. decembrī pl. 14 Vecgada un Jaungada dievkalpojums ar dievgaldu.

Latviešu misijas
radio raidījums
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
25. gada gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
No Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd. Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS
Kristīgo latviešu
radio raidījums
katru svētdienu pl. 2.45 pēcp.
no Niagaras WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale,
Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Hunting St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30
no rīta, sestd. pl. 10 no rīta
Bafalo TV stac. 29, 700 Club,
ik dienas pl. 11.30 no rīta un
pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.7
24 stundas. Tel. 889-3126.

Klausaities lav. ratdio raidījumu katru svētdienu pl. 14. 45 no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4 — 4.

Latviešu Bebris vienmēr vēl strādā!

kā apdrošināšanā
piedāvājot pazeminātas apdrošināšanas maksas labi koptu māju īpašniekiem

tā nekustamu īpašumu tirdzniecībā
piedāvājot vispusīgus pakalpojumus māju pircējiem un pardevējiem.

zvaniet 759-0266 vai 759-2771

lai Bebris strādā arī priekš Jums!

Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Ave., Scarboro M1R 1P7
Insurance Agents. Real Estate Brokers.

Ja esat nodomājuši iegādāties
JAUNU 1980. GADA AUTOMAŠĪNU
apmeklējiet mūsu skates telpas

	CITATION
CHEVROLET	*OLDSMOBILE*
CHEVELLE	*OMEGA*
CAMARO	*CHEVETTE*

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
Hans Plaude **Tālr. HO 6-1131**

Robertsons Motors Ltd.
1555 Danforth Ave., Toronto, Ont.

Dāmu un kungu
DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes.
Runā vāciski

Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens—769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane.

FOAM-TECH
INSULATION CONTRACTOR
Namejs BATRAKS — (416) 274-3938
TAUPIET — izolējiet savu māju un vasarnīcu griestus un sienas, kā arī treileŗus. Speciālistu darbs ar vislabākiem izolācijas materiāliem. Aprēķini bez maksas.
P. O. Box 1, Station A, Mississauga, Ont. L5A 2Y9

HELLO WORLD
Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto,
Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304

Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojuma jautājumos sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

Visātrāk un visizdevīgāk
ŠAIŅUS UZ LATVIJU
varat nosūtīt, nododot pasūtinājumus
Tazab and Co. Ltd., Latvian Dept.
273, Old Brompton Rd.,
London SW 5 9 JB, England.

Pieprasiet mūsu cenrāžus latviešu valodā. Rakstiet latviski, un mēs nekavējoties ar gaisa pastu atbildēsim. Uz pieprasījuma piesūtām pa gaisa pastu arī drānu paraugus un pārtikas preču cenrādi.

Standartsainis Nr. 7 LM **US$ 190.00**
3 metri labas kval. angļu vilnas drāna uzvalkam, 2 metri kromplīna drāna kleitai vai kostīmam, 1 elegenta dāmu blūze ar garām piedurknēm. Viens kungu virskrekls.

Standartsainis Nr. 56 **US$ 273.90**
3 metri vilnas uzvalka drāna, 2 metri krimplīna drāna, 1 saliekamais lietussargs, 1 kg kaijfas pupiņu, 500 gr kafijas pulvera, 500 gr šokolādes tāfelēs, 500 gr šokolādes kastē, 500 gr kakao, 200 gr dažādu garšvielu, 1 kg rozīnes, 1 kg saldumu, 3 lielie gab. tualetes ziepju.

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienu vakaros līdz pl. 20.
Māra Gugāns-Lūsis

VALUTE
JEWELLERY LTD.
● DIMANTI ● PULKSTEŅI
● LATVISKAS ROTAS
Zeltkalos
ALDONAS KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

RM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Miris J. Dzenis

Melburnā, Austrālijā, 12. novembrī pēkšņi miris Lāčplēša kaŗa ordeņa kavalieris kapteinis Jēkabs Dzenis, dzimis 1893. gada 12. septembrī. Viņš bija mūsu augstākā militārā ordeņa kavalieŗu Austrālijā priekšstāvis, no 1956. g. piederēja pie DV organizācijas.

DV Melburnas nodaļā veica dažādus pienākumus, arī gadskārtējo ziedojumu akciju un pārziņāja nodaļas lauku īpašumu Vanagus, Monbalkā, jau 15 gadu. Sešdesmito gadu sākumā bija arī DV Austrālijas valdes loceklis. Centrālā valde viņu 1966. gadā apbalvoja ar DV nozīmi zeltā. Aizgājējs vēl pēdējos gados bija saglabājis labu veselību un vingru kaŗavīra stāju. Vēl Austrālijas Latvieša 26. oktobŗa numura lasītāja vēstulē viņš bija kritizējis kādu mēģinājumu jaunas latviešu kaŗavīru organizācijas dibināšanā. Lai lāčplēsim vieglas smiltis.

J. Frišvalds

ŅUJORKA

● Mirušo pieminas svētbrīži Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzei notika trijās vietās. Māc. R. Zariņš 24. novembrī Rozdeilas kapos Oranžā noturēja piemiņas brīdi un 25. novembrī Grīnvuda kapos Bruklinā, mācītājs A. Ozols līdzīgu piemiņas svētbrīdi vadīja 25. novembrī Fernklifa kapos ziemeļos no Ņujorkas pilsētas. Šogad Fernklifa kapos apglabāti 12, Grīnvuda 10 un Rozdeilas 4 draudzes locekļi, daļa arī citos kapos. Bez tam notika trīs rēgulārie svētdienas dievkalpojumi.

Vk

Laikraksts
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcā
491 College St.,
kā arī spiestuvē

B & V Installers
IERĪKO, PAPILDINA UN
IZLABO APKURES IERĪCES
Zvanīt vakaros
V. Ivāns **R. Bulovs**
762-3374 **638-5473**

Ziemsvētku grāmatu gal

Vanadžu

DV Sv. K novembrī atz dienu ar jau Mārtiņballi. dīja Juris E niece Kanadā sniedza apba Dālberga un saņēma DV atzinības rak valdes atzinī ma Dzintra tis, Ilze Dreif liņa un Pēte nesumu daļā teātŗa grupa sones - Bērziņ spēli Ķekatn ja sarūpējuša tu.

Vanadžu k rīkoja savu svētku tirdziņ nu atlikumu. tirdziņa sā laužu pilnas. vadīja kopa Zvejniece, p palīdzot darl viešu grāma galds. Bērni gātīgo mant gleznas pārd Ita Ozola, Va Vija France. dalījās E. D sone un Olg Vilsones un audumi sais resi. Savus i bus pārdeva rētāju grup plaši izslavēt nadžu rupjm sākumā bija lētājus iepri tautas deju Jandāliņš H. bā.

Lai
LAT
AM
atsevi
var p
latvie
un DV
491 C
ki a

Ziemsvētku tirdziņos vienmēr liela piekrišana ir latviešu grāmatu galdiem. Attēlā DV grāmatu galds Toronto Sv. Jāņa draudzes tirdziņā. Foto: J. Liģers

Vanadžu rosme Sv. Katrīnās

DV Sv. Katrīnu nodaļa 10. novembrī atzīmēja savu gada dienu ar jautru sarīkojumu — Mārtiņballi. Vakara norisi vadīja Juris Eglītis. DV priekšniece Kanadā Ilga Breikša izsniedza apbalvojumus. Marta Dālberga un Harijs Freimanis saņēma DV Centrālās valdes atzinības rakstu. DV Kanadas valdes atzinības rakstu saņēma Dzintra Eglīte, Juris Eglītis, Ilze Dreifelde, Edīte Kārkliņa un Pēteris Odiņš. Priekšnesumu daļā viesojās Londonas teātŗa grupa ar Elfrīdas Karlsones-Bērziņas vadīto dziesmu spēli Ķekatnieki. Vanadzes bija sarūpējušas bagātīgu cienastu.

Vanadžu kopa 25. novembrī rīkoja savu gadskārtējo Ziemsvētku tirdziņu, kas deva krietnu atlikumu. Jau labi pirms tirdziņa sākuma telpas bija ļaužu pilnas. Tirdziņa norisi vadīja kopas priekšniece M. Zvejniece, pārējām vanadzēm palīdzot darbos. Tur bija latviešu grāmatu un skaņuplašu galds. Bērni priecājās par bagātīgo mantu loteriju. Savas gleznas pārdeva mākslinieces Ita Ozola, Veneranda Vabale un Vija France. Ar keramiku piedalījās E. Dzeguze, Velga Jansone un Olga Jansone. Veltas Vilsones un Aidas Plavinskas audumi saistīja publikas interesi. Savus izgatavotos rokdarbus pārdeva arī vanadžu vakarētāju grupa. Piparkūkas un plaši izslavētā Sv. Katrīnu vanadžu rupjmaize jau tirdziņa sākumā bija izpārdota. Apmeklētājus iepriecināja jauniešu tautas deju grupa Jandāls un Jandāliņš H. Šternberga vadībā.

Pie vanadžu kopas darbojas vakarētāju grupa, kas sanāk nodarbībās katru otro nedēļu privātās mājās, lai mācītos un strādātu rokdarbus. Grupu vada Zigrīda Masīte, rokdarbus māca Dzidra Majoriņa. Grupā piedalās arī tās tautietes, kas nav vanadzes, bet vēlas būt latviešu vidē. 4. decembrī vakarētājas dedzināja Ziemsvētku eglīti ar cienastu, apdāvināšanos un citām svētku izdarībām.

Daugavas vanadžu koris Senatne cītīgi gatavojas savam pavasaŗa koncertam 19. aprīlī. Senatne dziedāja arī 18. novembŗa valstssvētku dievkalpojumā Sv. Katrīnu luterāņu baznīcā.

E. K.

Lasītāju vēstules

(Turpinājums no 2. lp.)

Līdzīgas domas rodas, izlasot Ojāra Ieviņa lasītāja vēstuli (skat. L. A. 1979. 29. septembrī), kas rakstīta ar sirds asinīm un pamatota ar dziļu sašutumu un kuŗu derētu izlasīt tūkstošiem, kas vēl cienī un godā tur mūsu tautas svētumus.

Nedz Lačplēsim, nedz Laimdotai vai Spīdolai, aiz godbijības un cieņas pret lielo dzejnieku Raini un viņa dziļi nacionālo tvērienu, nedrīkstam piešķirt nedz ārēju, nedz iekšēju pārveidojumu. Tas ir tāds pat pārkāpums, kādu pastrādājuši abi Imanti Rīgā.

Cenšanās pēc oriģinālitātes ar Montrealas jaunatnes dziesmu svētkos uzvestiem Varoņdarbiem ir nožēlojams aizkārums latviskai dvēselei, tās radošajam garam un autora suverēno tiesību nozākāšana. Savās manuskriptu atvilktnēs mēs varam sabāzt un uzglabāt, ko vien iedomājamies rakstīt, bet nedrīkstam dienas gaismā palaist produktu, kam izteikti negātīva nosliece. Daļa vainas gulstās arī uz 3. Jaunatnes dziesmu svētku rīcības komiteju, kas atļāva laist klajā šādu aizkaŗošu nedarbu.. Kam tad galu galā ir noteikšana par sarīkojumiem, vai ne tiem, kas tos organizē? Jāpiebilst, ka šī pati komiteja rakstveidā lūdza ziedojumus Varoņdarbu uzvedumam. Arī es šādu aicinājumu saņēmu.

Gadījums ir nopietns un pārdomu vērts, lai tam vienaldzībā paslīdētu gaŗām. Arī nākotnē visi patriotiskie sarīkojumi varēs risināties tikai ar sabiedrības atbalstu, kas izlietojams lietderīgi, sekmējot patriotiskos mērķus, bet nevis veicināt un paust pretējus nolūkus.

V. Grods ASV

VIENA ĢIMENE

Viesojoties LPB Kanadas preses kopas sarīkojumos Toronto, jūtos it kā visi turienes tautieši būtu mani brāļi un māsas. Latvieši ir individuālisti. Novēroju, ka daži grib īstenot mērķi savdabīgā veidā. Nedomāju, ka tā ir šķelšanās, bet ieskatu atšķirība, kas dažkārt atgadās katrā ģimenē. Sabiedriskās un kultūrālās aktīvitātes latvieši Kanadā vēl joprojām ir priekšgalā. Es ticu, ka ar iecietību vienam pret otru, garīgo rosmi un centību latvieši Kanadā ieies šīs Ziemeļamerikas zemes vēsturē uz mūžīgiem mūžiem.

Egīls Kalme Ņujorkā

Veterinārārsta EDUARDA ĀTRĒNA grāmata

„Nekad nevar zināt, ko tie . . . atkal izgudros!"

Grāmatā aprakstīta ikdiena okupētajā Latvijā dažos tās novados pēdējos 30 gados.

Pasūtināma:

Amber Printers and Publishers Ltd.,
125 Broadview Ave.,
Toronto, Ont. M4M 2E9.

Cena ASV $ 18, Kanadas $ 20.

Laikraksts

LATVIJA

AMERIKĀ

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos

un DV grāmatnīcā
491 College St.,

kā arī spiestuvē

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTIM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M0R 2N5

Tālr. 531-3098

PAVASARA **LE 1-7353**

DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA

361 Roncesvalles Ave. *Īpašnieks K. Kedzierski*

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Liela izvēle īstas un sintētiskas vilnas dziļas, vietējās un ārzemju; auklamās dziļas, vilnas dziļpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu gatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un auduni, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

ceturtd. un piektd. no 9 rītā — 8 vak.;
Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., TORONTO ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKA uz

☐ **vienu gadu** **$30.00**
☐ **6 mēnešiem** **$16.00**
☐ **3 mēnešiem** **$ 8.50**

Mr., Mrs., Miss. _____

Adrese _____

Jaunu abonentu ☐ **pagarinājumu** ☐

Ceku lūdzu rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda

DIEVS UN CILVĒKI

(Patiesība darīs jūs brīvus)

J. Šķirmanta esejas Kristus mācības labākai izpratnei. Danutes Šķirmantes vāks, cena $7.00, dabūjama grāmatnīcās un Jāņa Šķirmanta apgādā, 848 Hinman Ave., Evanston, Ill. 60202, USA.

Mūsu sirsnīgais draugs un kaimiņš

Eduards Mūrmanis

dzimis 1910. gada 28. septembrī Sarkaņu pagastā,
miris 1979. gada 23. novembrī Toronto.
Dieva mierā pavadīts 26. novembrī.

Ceļš man uz mūžīgo dzimteni iet,
Kur saule ne mūžam nenoriet.

Viņu mīļā piemiņā paturēs Dīrbejas kaimiņi:

J. Androviča ģimene, M. un I. Arviko ģimenes,
R. un A. Bērziņi, I. Jankovska ģimene,
F. un M. Lukšu ģimenes, H. un O. Lepšes un J. Petzalis.

Mūsu mīļā, neaizmirstamā radiniece

Lonija Jurāns

dzim. Dencšķāns,

aizgājusi mūžības valstībā 1979. gada 14. novembrī, Toronto.

Izvadīta uz Jorkas latviešu kapsētu 17. novembrī.

„Dievs ir mūsu patvērums un stiprums". (P.s. 45, 2.).

Par viņu sēro

Bojāru dzimta un piederīgie Kanadā un ASV

Aleksandra Zemberga

dzimusi 1894. gada 1. novembrī,
mirusi 1979. gada 8. novembrī.

Juris Zembergs

dzimis 1872. gada 18. aprīlī,
miris 1945. gada 2. aprīlī.

Sēro meita un znots Kanadā —

Katrīne un Gunārs Šūbiņi

Antonija Putniņš

dzimusi 1900 gada 14. martā,
mirusi 1979. gada 16. novembrī, Havelock, Ontario.

Sv. Jāņa ev.lut. latviešu draudzes
Toronto Palīdzības fonds

Jubilejas koncerts

(Turpinājums no 3. lp.)

klausītāju atsaucību, tā ka otrā dziesma bija jāatkārto. Ja kritika laiku pa laikam ir slavējusi koŗa varēšanu, izteiksmīgi operējot ar piano dziedājumiem, tad koris J. Beloglāzova vadībā šo vērtējumu vēl pasvītroja. Pirmo daļu noņeidza A. Skudra-Kārkliņa ar Jāņa Zālīša Biķeris miroņu salā un Pie koklētāja kapa un Imanta Saksa Miķelnīcas zied. Pēdējā dziesma bija jāatkārto.

Koncerta otra daļa bija veltīta latviešu tautasdziesmai. Kā pirmās dzirdējām Jēkaba Graubiņa Kur gaismiņa zila ausa un Neviens putniņš tā nedūca ar Daces Kārkliņas solo Almas Skudras-Kārkliņas vadībā. Jāņa Beloglāzova vadībai bija nodotas Jāņa Norviļa Viņpus upes jēri brēca un Koklītes koklēja, abas pirmatskaņojumi. Klausītāju sevišķu atzinību izpelnījās prasīgā Koklītes koklēja, bet dziesmas atkārtojumu klausītāji nesagaidīja. Turpmākās dziesmas bija Tālivalža Ķeniņa Saulīt' vēlu vakarā, pirmatskaņojums Kanadā, un Juŗa Ķeniņa Man pazuda kumeliņš, pirmatskaņojums. Koncerta programmu noņeidza Alma Skudra-Kārkliņa ar Ērikas Freimanes Sudmaliņas, Jāņa Kalniņa Es ar sauli saderēju un Viktora Baštika Pārnāk zosis klaigādamas ar Daces Kārkliņas solo. Dace Kārkliņa veica savas nelielās solo partijas ar atzīstamu veiksmi, parādot skanīgu un glītu toni un labu kantilēnu. Slavējama bija arī viņas vienkāršā skatuves stāja.

Vispirms jāatzīmē, ka koŗa dziedājumu kopskaņu traucēja zāles samērā trūcīgā akustika, kas neatļāva atplaukt korim, it īpaši forte dziedājumos. Nelīdzēja arī tas, ka koris neizlietoja skatuvi, bet paaugstinājumi bija novietoti skatuves pretējā pusē.

Zinot, ka koris ir bijis iesaistīts vairāku plašāku programmu iestudēšanā, kuŗām nav nekāda sakara ar jubilejas koncertu, ir tiešām jāapbrīno, pa kuŗu laiku iestudēta lielā un atbildīgā jubilejas koncerta programma. Jākonstatē, ka ne visa programma izskanēja vienlīdz veiksmīgi — daļai dziesmu pietrūka tā dzirksts, kas aizrautu klausītāju. Dainas koris ir veicis atkal slavējami lielu darbu dziesmu druvā, un jānovēl, lai šī mīlestība, patika dziedāt, Dainas korim nekad neapsiktu.

Klausītāji sumināja arī klātesošos komponistus — Tālivaldi Ķeniņu, Juri Ķeniņu, Jāni Norvili un Imantu Saksu. Koris savukārt sumināja klātesošos bijušos Dainas koŗa diriģentus — Austru Andersoni, Vizmu Maksiņu un Jāni Pālenu.

Bez daudzajiem rakstveida apsveikumiem, koŗu un citu apsveicēju ziediem, kori apsveica ar uzrunām arī Latviešu dziesmu svētku biedrības vārdā Arvīds Purvs un koŗa „krustmāte" Biruta Senkēviča. Ziedus, protams, saņēma arī abi diriģenti un soliste Dace Kārkliņa, kā arī ilggadējie dziedātāji. Koncerta zāle bija skatītāju pārpildīta, un sēdvietas bija arī uz skatuves. **Ž. Zentiņš**

Gadsimtu ilgs mūžs

Galenē, Ilinojā, zemes klēpī dienu pirms lāčplēšu svētkiem guldīja latvju likteņa gadsimta liecinieku Mārci Bērziņu, dzimušu 1880. gada 29. aprīlī Cēsu pagastā. Četrus gadus, no 1906. — 1910. g., nodienējis cara armijā Minskā, Varšavā un Maskavā, pat Kremlī, pārnācis dzimtenē kā „prāporščiks", atradis, ka „tētiņš un māmiņa dus smilšu kalnā".

Kā labs krievu valodas pratējs M. Bērziņš strādājis Cēsu apriņķa policijas pārvaldē par biroja ierēdni, bet pēc gada iecelts par policijas kārtībnieku Lubānā; šai amatā bijis no 1912. — 1918. gadam. Šinī laikā atradis arī savu dzīvesbiedri lubānieti Olgu Ķirsoni. Laulība bija svētīta diviem dēliem — Tālivaldi un Elmāru. Lubānā M. Bērziņam īsu laiku nācās sadarboties ar māc. Valdemāru Maldoni, pilsētas skolas celšanas idejisko ierosinātāju, un māc. Pēteri Apkalnu. Vācu daļām no Lubānas atkāpjoties, tur ieradies pļkv. Oskars Kalpaks un izziņotajā sapulcē aicinājis organizēt spēkus iedzīvotāju aizsardzībai pret terora bandām. Padomju varas laikā komūnisti apcietinājuši daudzus godīgus cilvēkus un aizveduši uz Gulbeni, kur baigajā „Vaidu šķūnī" nomocījuši, starp tiem arī M. Bērziņa svaini Aleksandru Ķirsonu.

Sešus ziemas mēnešus šinī laikā slēpies mežā. 1919. gada pavasarī brīvprātīgi iestājies Latvijas atbrīvotāju rindās. Brīvās Latvijas 20 gadi M. Bērziņam aizrit kā vecākajam policijas kārtībniekam Lenču, vēlāk Liepas pagastā. 1940. gada vasarā, komūnistiem iebrūkot Latvijā, M. Bērziņš ar ģimeni pārcēlās uz Valmieru, vēlāk uz Smilteni, no kurienes sākās trimdas ceļi uz Vāciju un tad uz ASV 1950. gadā. Vācijā 1948. gadā nomira viņa dzīvesbiedre.

Amerikas gados Galenā, dzīvodams dēla Elmāra ģimenē, M. Bērziņš ierīkoja pats savu galdnieka darbnīcu un 29 gadus darināja daudz tautisku lietiņu, kā svečturus, alus kausus, kādu pusduci vērpjamo ratiņu, labojis antīkas mēbeles un gatavojis citas lietas līdz aiziešanai aizsaules ceļos 7. novembrī, turpat 100 gadu vecumā.

Edm. Zirnītis

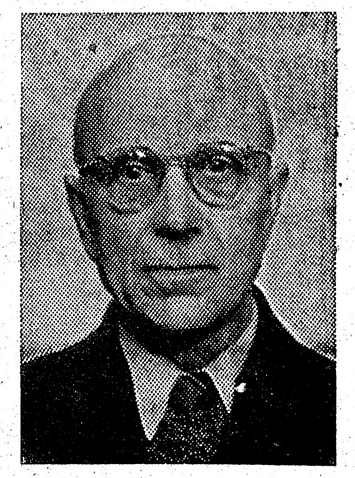

† Mārcis Bērziņš

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIETEIKTIES TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtdien., iesk., no pl. 12 dienā — 12naktī,
piektdien, sestdien no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienāsnopl.12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

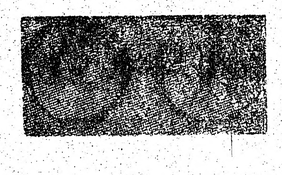

RATAS

— IGAUŅU OPTIKIS

274 Danforth Avenue., Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm.

Zeiss ● Rodenstock ● Crist Dior rāmji.

Speciālitāte — dzidrāku stiklu brilles ● Kontaktlēcas (soft).

Pulksteņi: Omega, Tissot, Bulova.

Latviešiem atlaide

Alcan Building Products
Authorized Dealer

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING:

1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju**

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

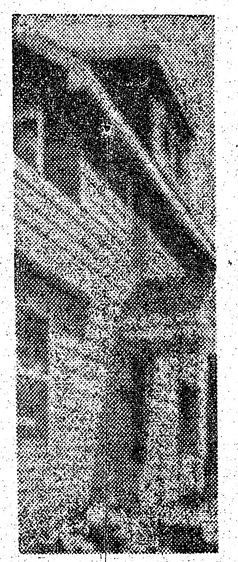

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS

534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

A. Eglītis — TV RENTALS

1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3

Tel. 537-1401

Vasara aizsteidzas - atmiņas paliek

BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2 (416) 863-1166

LATVIEŠU NAMS
IZĪRĒ
TELPAS
491 College St.
KLĀJ
VIESĪBU
GALDUS
Tel. 922-2931

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

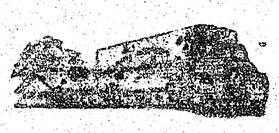

BALTIC MOVERS

TĀLR. 534-1463, Toronto

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician

VĀCU OPTIĶIS

Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas — Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

R. S. KANE Ltd.

apbedīšanas birojs

4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.

221-1159

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

Plašā izvēlē
latviska un moderna keramika, skulptūras, sienas segas

Pieņem pasūtījumus brokastu un pusdienu traukiem (Īpatnē ji latviski medus dzelteni un zaļi).

ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS — ZIGFRID ART POTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tel.536-8183.

M. LUNSKY, O.D., M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R. O.
OPTIĶI

Iepriekš pieteikšanās
Tālr. 921-3924

470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M5G 1A5

Latviska dāvana

SVĒTKOS

un vienmēr

Laikraksts Latvija Amerikā

Latvija Amerikā Publishing, Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar .....

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

.....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu: .....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $22.

.....
Vārds, uzvārds

Adrese .....

Jaunas grāmatas no Austrālijas

Ziemeļamerikas kontinentu jau sasniegušas, vai dažās vietās tuvākā laikā sasniegs divas jaunas grāmatas, kas izdotas Austrālijā. — Dainas Šķēles īsstāstus — Te un tur izdevusi Latviešu preses biedrības Austrālijas kopa, un šī ir Austrālijas latviešu autoru serijas 12. grāmata. Vāku un illustrācijas zīmējusi Ingrīda Viļuma. Vāka apvalka iekšpusē autores foto attēls un nezināma autora paskaidrojums:

„Trimdas literātūras pasaulē nav reta parādība, ka sāk publicēties jauni autori, būdami mūža otrajā pusē. Raksturīgākais piemērs ir mūsu rakstniecības seniors Jānis Sarma. Dainu šķēli literātūras draugi pirmo reizi dzirdēja Austrālijas latviešu 24. Kultūras dienās, 1974. gada Ziemsvētku laikā Pertā, kad viņa rakstnieku pēcpusdienā lasīja trīs stāstiņus par cilvēkiem un vietām, kas radušies, bezmiega naktīs klīstot pa bērnības zelta laukiem.

Guvusi klausītāju atsaucību un pārvarējusi nomācējas šaubas, viņa paklausa draugu mudinājumam un lasīto nosūta Austrālijas Latvietim. Vēlāk atsevišķi stāsti un tēlojumi parādās Jaunajā Gaitā un citos izdevumos. Augusi un skolojusies Madonā, vēlāk Latvijas universitātes baltu filoloģijas fakultātē. Uzaudzinājusi četrus bērnus un, vairīdamās no sabiedrības, pabēg ģimenes pulkā un savā mājā Indijas okeana krastā. Atzīdamās, ka no jaunākām grāmatām viņai vistuvākās Benitas Veisbergas Orindas piezīmes, autore raksturo sevi un savu literārā laukā ejamo ceļu.

Te un tur varētu apzīmēt par personisku atmiņu dokumentāciju. Izteiksme lakoniska, gandrīz ik stāstam kā nepacietībā norautas beigas. Labi raksturu zīmējumi. Redzīgs vides tēlojums, ar vienu otru gribētu barbarismu kā sava laika izteiksmes iezīmi."

Šī paskaidrojuma pēdējo rindkopu, kur četros īsos teikumos pateikts, kas šī par grāmatu ir, var uzskatīt par īsāko, bet ne sliktāko recenziju, kāda jebkad par kādu grāmatu dota. Grāmata iedalīta divās daļās: Te un tur, tieši kā grāmatas nosaukumā. Pirmajā daļā — Te — autore raksta par piedzīvojumiem Austrālijā; mājā un dažādās darba vietās, visvairāk ārstniecības iestādēs. Otrā daļā — Tur — D. Šķēle atceras savu bērnību un agro jaunību Latvijā, kaut grāmatu varētu nosaukt — Mana skaistā bērnība.

Eduards Šmugajs laidis klajā savu otro grāmatu ar nosaukumu No Putlosas līdz Sidnejai — Dīpīša atmiņas. Vāka apvalka iekšpusē rakstīts, ka „Vāka apvalku un illustrācijas dāvinājis Dakteris". Grāmatā figūrē kāds ārsts ar šādu apzīmējumu. Tālāk autora paskaidrojums: „Šī grāmata ir No Rīgas līdz Putlosai turpinājums, tikai ar to starpību, ka šeit vairākas personas sauktas īstos vārdos."

Grāmata 292 lappuses bieza, ar vairākām, tekstam labi pielāgotām illustrācijām un dažām fotografijām. Grāmatas sākumā autora foto uzņēmums, zem kura paraksts: „Ed. Šmugajs dzelzs raktuvēs Austrālijā, 1948. gadā". Izskatās arī pēc īsta raktuvju strādnieka.

Šī grāmata, pretēji pirmajai — No Rīgas līdz Putlosai — kas bija sarakstīta vienā laidā, iedalīta 3 daļās: Vācijā, Uz kuģa Ģenerālis Heintcelmanis un Austrālijā. Pirmajā daļā 27 dažādi stāstījumi, otrā — 4 un trešajā — 32. Autors to darījis tādēļ, ka vairāki lasītāji pēc pirmās grāmatas izlasīšanas sūdzējušies, ka nevarējuši grāmatu nolikt. kamēr izlasīta. Ed. Šmugaja pirmā grāmata ieguva tādu popularitāti, ka to izpirka dažos mēnešos, un tā piedzīvoja otro iespiedumu.

No Putlosas līdz Sidnejai rakstīta līdzīgā stilā kā pirmā grāmata, tikai vairāk dialogu, kas raksturo atmiņu svaigumu. Dažas no tām vēl pilnīgi svaigas, it kā notikums būtu risinājies tikai vakar vai aizvakar. Arī humora sāls deva nav taupīta.

Silvus Sveiks

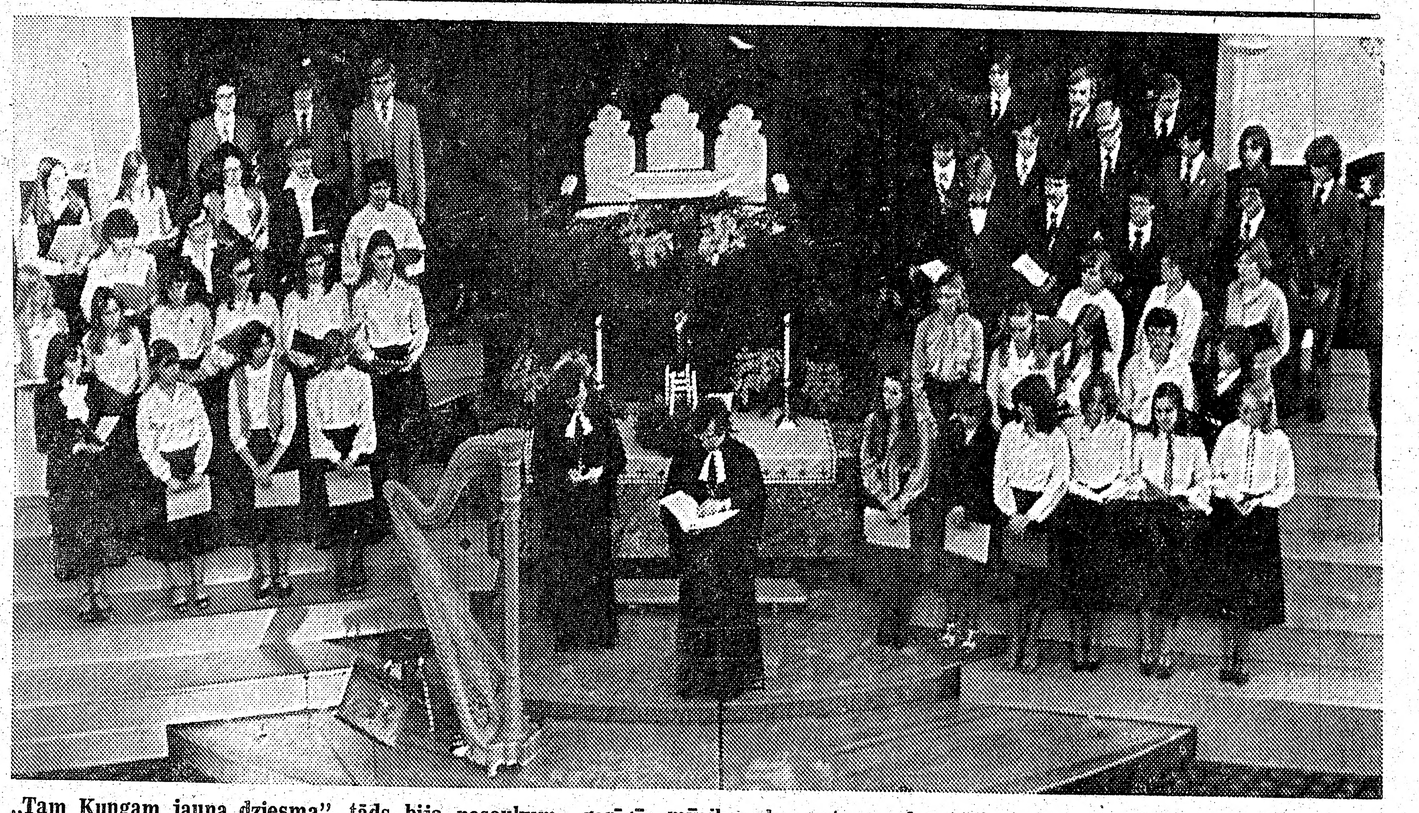

„Tam Kungam jauna dziesma", tāds bija nosaukums garīgās mūzikas koncertam adventa ieskaņai 2. decembrī Sv. Andreja baznīcā Toronto. Dziedāja jauniešu koris diriģenta Jāņa Beloglāzova un Daces Šmitas vadībā. Altārī mācītāji Juris Cālītis un Ivars Gaide. Pa labi un kreisi kora dalībnieki.

Foto: J. Liģers

Kā attīstīsies . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

drošinājusies viņam piedāvāt patvēruma tiesības. Runājot par patvēruma tiesībām politiskiem bēgļiem, ASV aizvadītajos gados ir devušas patvērumu vienam otram varu zaudējušam ievērojamam politiskam bēglim.

Pats pirmais amerikāņu patvēruma baudītājs bija neviens cits kā Aleksandrs Kerenskis, krievu tautas ievēlētais pagaidu valdības galva, kas savu amatu 1917. gada asiņainā revolūcijā zaudēja komūnistu sazvērestības dēļ. Viņš paspēja izbēgt uz Eiropu, kur nodzīvoja līdz 1940. gadam. Kad Eiropai draudēja nacistu ekspansija, Kerenskis devās uz ASV, kur šis vienīgais demokratiskās vēlēšanās ievēlētais Krievijas valstsvīrs nodzīvoja līdz sava mūža beigām 1970. gadā. Vai tā nav likteņa ironija, ka Staļina meita Svetlāna arī atrada patvērumu Amerikā un dzīvo tur vēl šodien.

Notikumu attīstība Rodēzijā dod pamatu optimismam. Britu ārlietu ministra Haringtona nepiekāpība ir nolikusi Maskavas atbalstītos „nacionālās atbrīvošanas frontes" pārstāvjus nepateicīgā pozicijā. Britu ieceltā gubernātora pārraudzībā Rodēzijā jaunā pārlamenta vēlēšanās „atbrīvotājiem" nav nekādu cerību iegūt vērā ņemamu pārstāvniecību. Arī Kārters būs spiests mainīt savu līdzšinējo nostāju pret Rodēziju, kas nozīmē atcelt amerikāņu saimnieciskās sankcijas.

Šajā tik nopietnajā starptautiskajā krizē, kas aptver visu globu, Kārters tomēr saskata saules stariņu. Izrādās, ka Brežņevs šogad no Pad. savienības atļaus izceļot 15.000 vairāk žīdiem nekā 1975. gadā. Tā esot laba zīme Brežņeva nolīguma iedzīvināšanas īstenošanā. 50.000 žīdu izcelsmes emigrantu izlaišanu uz Izraēlu gan apēnojot Maskavas nevēlēšanās apvienot šķirtās ģimenes un arī atteikšanās izlaist politiskā aktīvitātē aizdomās turētos.

Vai Khomeini izraisītā islāma renesanse izvērtīsies par izšķirīgu pretamerikāņu un pretrietumu kara gājienu, rādīs nākotne. Mēģinājums atgriezt laika ratu atpakaļ uz islāma „labiem zelta laikiem" vēl nebūt nav drošs. Nav jānovērtē par zemu pēdējās dienās Persijā uzliesmojušās pašu islāma augsto priesteru pretišķības. Nemieri Kurdistanā un Afganistanā ir vēl vairāk palielinājuši nestabilitāti. Visam tam jāpievieno pēkšņās tīrišanas Irānas armijā, kur neuzticības dēļ priekšlaicīgā pensijā aizsūtīti turpat 800 augstākie virsnieki. Korāns māca, ka Allā ceļi ir neizdibināmi.

Pēdējo dienu vēstījumi no amerikāņu politikas augstā templa — Baltā nama var pamudināt nākt klajā ar laikmetīgāku deklarāciju: prezidenta Kārtera ceļi ir neizdibināmi. Irānas krize daudziem par pārsteigumu izrādījusies par pozitīvu faktoru Kārtera politiskā karjērā. Viņa popularitāte ir cēlusies, un tajā pašā laikā sāncenša senātora Kenedija akcijas strauji krīt. Kārtera vilcināšanās politiku šodien akceptē 60 proc. vēlētāju. Vroši vien vēl lielāks vēlētāju skaits viņu atbalstītu, ja Kārters izšķirtos par pēdējo izeju — atjaunot amerikāņu godu ar militāriem līdzekļiem.

Aleksandrs Ķegumnieks

KLĪVLANDE

● Vīru ansambļa Tēvzeme koncertā E. Stelmaņa vadībā Apvienotās draudzes nama lielajā zālē dzirdējām tikai latviešu skaņražu darbus. Pirmā daļa bija veltīta Vītola, Melngaiļa, Norviļa, Jurjāna u. c. komponistu oriģināldziesmām, otrā daļā bija tautasdziesmu sabalsojumi. Saviesīgā sadzīve risinājās pie dāmu klātiem galdiem.

● No tautiešu saimes šķīries Edmunds Vilpors. Viņa dzīve sākusies pirms 86 gadiem Liepājā. Svešumā rosīgi piedalījies tautiešu sabiedriskā dzīvē. Viņu pēdējā gaitā izvadīja māc. K. Briedis, guldot blakus agrāk mirušajai dzīvesbiedrei. Pie kapa no aizgājēja atvadījās Pensionāru apvienības priekšnieks J. Celmiņš, bet personiski ardievas teica J. Jurjāns.

● Notikušajās pilsētas vecākā vēlēšanās ar lielu balsu vairākumu izraudzīts Georgs Vainovičs, kas ir čechu izcelsmes un daudz darbojies etnisko grupu organizācijās. Viņš līdz šim bijis Ohaijo pavalsts gubernātora vietnieks.

● Valda Robežniece kopā ar savu māti Katrīnu Skaņģeli nodibinājušas tēlotājas un dailamatniecības mākslas centru, kas atrodas 22560 Lorain Dr., Fairview Park, Ohio 44126. Centra vadītājas nodomājušas aprūpēt privātos dzīvokļus un sabiedriskās ēkas. Galerijā jau sakopots ap 2000 gleznu un dailamatniecības darbu. Pārstāvēti naturālie un modernie mākslinieki.

● Mirušo piemiņas dienas dievkalpojumu Apvienotā draudzē vadīja mācītājs L. Grendze. Dievkalpojumu kuplināja draudzes koris Dr. V. Ciemiņa vadībā ar Alfrēda Kalniņa un K. Lietiņa dziesmām. Pēc dievkalpojuma baznīcēni apmeklēja aizgājušo tuvinieku atdusas vietas. Baznīcas gada laikā no draudzes šķirušies desmit locekļi.

J. E.

ČIKAGA

● Jānis Gaiķis Čikagā 5. decenmbrī atskatījās uz 70 mūža gadiem, dzimis 1909. g. Kauguru pag., Valmieras apr. Bijis DV apvienības valdes loceklis, vīru kora Daugavieši un Čikagas akadēmiskā ansambļa diriģents. Liels dziesmu mīļotājs, ar bagātīgu dziesmu krājumu. DV apvienība viņam piešķirusi DV Mēnešraksta gada abonementu.

● Čikagas vanadžu kopas rīkotais gadskārtējais Ziemsvētku tirdziņš notika 2. decembrī Latviešu namā. Plaša izvēle bija L. Lapiņa grāmatu galdā, kur varēja iegādāties dažādas mantas, rotas lietas un grāmatas. Tāpat varēja dabūt dažādus gardumus Ziemsvētku galdam, kā vanadžu ceptas piparkūkas, pat tādu retumu kā ūdens kliņģerus u. c. Bija arī bagātīgs loterijas klāsts ar vērtīgām mantām, kur varēja laimēt rokdarbus un mājās ceptās kūkas. Varēja pamielo ties arī pie garšīgām siltām pusdienām un atspirdzinājumiem, par ko rūpējās vanadzes A. Strautiņas vadībā un par atspirdzinājumiem rūpējās E. Erdmanis un P. Dišlers.

A. Zaube